

RUŽINOVSKÁ ZABÍJAČKA

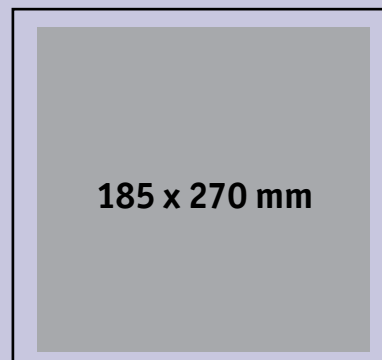

INZERCIA V RUŽINOVSKOM ECHU

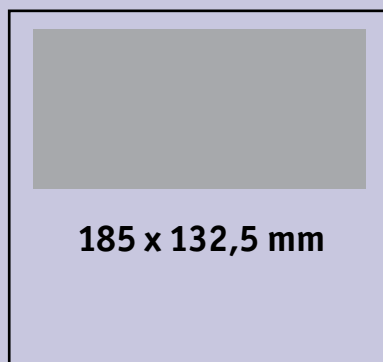
1/1

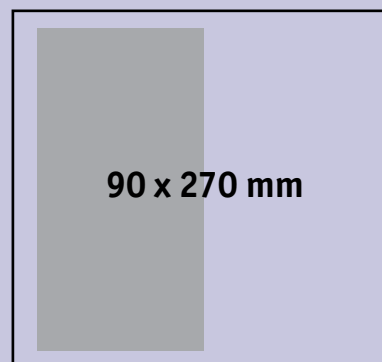
1/1

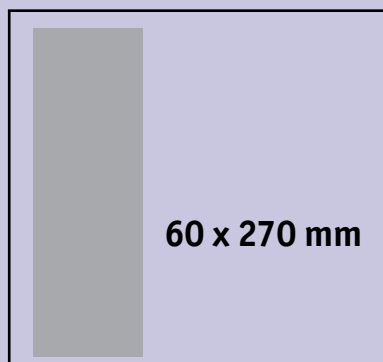
1/2

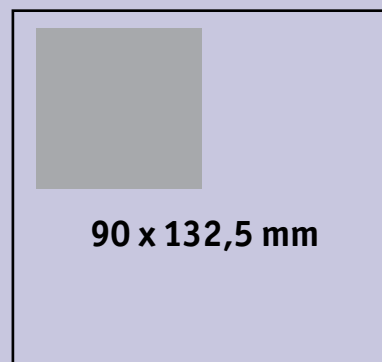
1/2

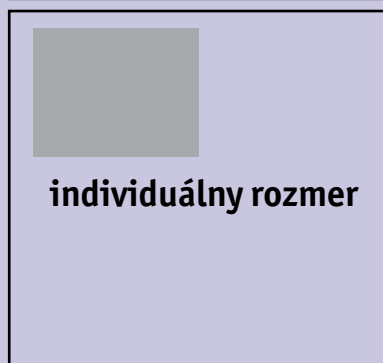
1/3

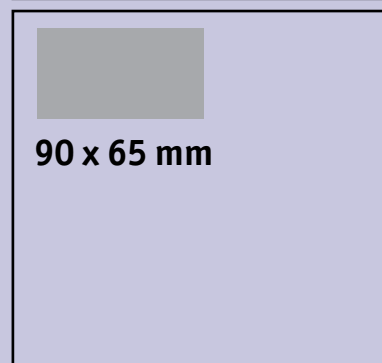
1/4

1/6

1/8

Cenník inzercie v Ružinovskom ECHU: 1/1 strana: 1000 €, príplatok: strany 2 a 32: 1200 €, 1/2 strany: 565 €, 1/3 - 425 €, 1/4 strany: 300 €, 1/6 - 225 €, 1/8 strany: 180 €. Ceny sú uvedené bez DPH. Príplatky sa účtujú k politickej inzercii. Zľavy až po 3 opakovaníach na základe dohody.

Podklady môžu byť dodané v PDF, Adobe Illustrator, Adobe Photoshop alebo v CorelDraw. Kvalita fotiek 300 dpi. Bližšie informácie: tel.: 0918 428 793, marketing@tvr.sk.

Volebný maratón sa skončil. Slovenský volič sa pri urnách tento rok zastavil až päťkrát. Volili sme

prezidenta, europoslancov, župana a poslancov do samosprávnych krajov.

Volebné právo je najvyšší demokratický inštitút jednotlivca. Využitím tejto občianskej možnosti sa každý z nás môže priamo podieľať na spravovaní vecí verejných. Toto právo som využil aj ja, a dokonca som sa osobne zúčastnil politickej súťaže a uchádzal sa o miesto poslanca v Bratislavskom samosprávnom kraji. Najmä vďaka voličom z Ružinova sa mi podarilo tento poslanecký mandát získať. Chcem sa preto poďakovať všetkým, ktorí sa volieb zúčastnili a prejavili svoj občiansky postoj. O tom je demokratická súťaž. Žiaľ, voľby a predovšetkým ostatné predvolebné kampane značne rozdeľovali spoločnosť. Niektoré formy kampaní prekročili hranice etiky. A je to o to smutnejšie, že takéto praktiky sa už preniesli aj do komunálnej úrovne. Na nej by mala v prvom rade rozhodovať práca, odbornosť, priamy kontakt s občanmi a skúsenosť. Napriek tomu niektoré médiá sa priamo a účelovo podieľali na kampaniach či sa snažili ovplyvniť výsledok volieb. Žiaľ, používali nato prekrútené fakty a nepodložené tvrdenia. Samozrejme, s cieľom diskreditácie toho či iného kandidáta. Niektorí kandidáti na svojich súperov zase vyťahovali neférové praktiky.

Blížia sa Vianoce. Je príjemnejšie venovať sa rodine, pomôcť tým, ktorí pomoc potrebujú, zamyslieť sa nad uplynulým rokom a relaxovať. Omnoho ľahšie sa mi oslovujú Ružinovčania so želaniami šťastia, lásky a všetkého dobrého. Začal sa čas adventu. Pripravujeme sa ním na príchod Spasiteľa Ježiša Krista. Ten bol pre ľudstvo poslom lásky. Preto by sme láске, dobru, porozumeniu mali venovať celý vianočný čas. Pri každom zapálení sviečky si spomenúť na našich najbližších, oslovíť ich, pohladkať. Na činy, ktoré sme v roku vykonali. Na pozitíva i negatíva.

Všetkým Ružinovčanom preto prajem šťastné a veselé Vianoce, plné lásky, pokoja a Božieho požehnania.

Slavomír DROZD

Štúdia Mlynské nivy – západ neprešla

RUŽINOV – Poslanci ružinského zastupiteľstva na svojom zasadnutí 24. novembra opäť neodobrili urbanistickú štúdiu zóny Mlynské nivy – západ. Za predložené uznesenie nehlasovali ani jediný poslanec.

Urbanistická štúdia rieši územie vymedzené Prievozskou, Bajkalskou, Prístavnou a Plynárenskou ulicou a jej vypracovanie financujú vlastníci pozemkov na tomto území, ktorých zastrešuje

investor Europolis Harbour City, s.r.o. Cieľom štúdie je najmä overiť zmeny využitia bývalých výrobo-skladových areálov na tomto území. Podľa architekta R. Talaša navrhujú na tomto území bývanie, administratívu, obchody, športové a kultúrne zariadenia, materské školy i park. Poslanci v rozprave vzniesli voči predloženej štúdii viaceré výhrady a v hlasovaní ju nepodporili. (juh)

Lekárku zabili pred vlastným synom

TRÁVNÍKY – Oblúbená ružinská pediatrička Zuzana V. (42) sa stala obeťou brutálnej vraždy priamo pred svojou detskou klinikou na Papradovej ulici, ktorú navštevovali mnohé deti našej mestskej časti.

V posledný novembrový týždeň odchádzala so svojim synom (9) z práce okolo 17. hodiny na oslavu jeho narodenín. Domov už neprišli. Priamo pred očami dieťaťa jej neznámy páchatel' strelil do hlavy. Lekárka ešte chvíľu bojovala o život, avšak na zranenie nezlučiteľné so životom o niekoľko minút podľahla. Nestačila ani úporná snaha záchranárov a oživovanie. O hodinu policajní kukláči vtrh-

li do rodinného domu vo Vrakuňi, kde býval jej exmanžel a takmer dva dni ho vypočúvali. Bývalí manželia sa totiž nerozišli v dobrom, súdili sa o majetok. Bývalého muža napokon prepustili. Stále patrí medzi podozrivých. Polícia iný motív vraždy zatiaľ nemá. Vyšetrowanie tohto ohavného skutku, ktorý svojou brutálnosťou nemá obdoby v posledných rokoch, pokračuje. „Som šokovaná. Bola to výborná odborníčka, usmieva sa milá žena. Milovala deti. Jej klinika mala preto mnoho pacientov. Je to tragédia,“ okomentovala udalosť mamička A. R. jednej malej pacientky zo Štrkovca. (red)

Dar od Ligy proti rakovine

RUŽINOV – Organizácia Liga proti rakovine, ktorá usporiadala aj tento rok už 13. ročník verejnej finančnej zbierky Deň narcisov 2009

Z tejto zbierky prispela Občianskemu združeniu Slniečnica Slovensko, ktoré sa zaoberá poskytovaním opatrovateľskej, ošetrovateľskej a hospicovej mo-

bilnej starostlivosti o občanov hlavne z Ružinova, sumou 334 eur na kúpu dvoch kusov zdravotných pomôcok pre ich pacientov. Za poskytnuté prostriedky sa kúpili chodítka pre pacientov, tzv. G-aparáty. Združenie Slniečnica sa za tento dar Lige proti rakovine ďakuje. (mm)

Začal sa kresťanský sviatok – advent

RUŽINOV – Tento sviatok má predovšetkým svoj duchovný obsah. Vyzýva k stretnutiu s Kristom v každodennom živote a pripravuje na jeho slávny druhý príchod.

Pre kresťanov začalo obdobie adventu, teda prípravy na slávenie narodenia Ježiša v nedeľu 29. novembra. Slovo advent pochádza z latinského „adventus“ – príchod. Symbolom adventného obdobia, ktoré trvá štyri týždne, je adventný veniec so štyrmi sviečkami. Adventná predvianočná príprava sa spomína v Ríme už za pápeža Leva I. Veľkého (440 – 461). Iný záznam o advente pochádza z Francúzska, kde koncil v meste

Macon v roku 582 nariadil, aby sa príprava na slávenie vianočných sviatkov začala od prvej nedele po sviatku sv. Martina. Adventné obdobie v tejto forme zahŕňovalo šesť nediel a malo pôstno – kajúcný charakter. Pápež Gregor I. Veľký (590 – 604) skrátil adventné obdobie na štyri nedele (symbolizujúce 4 000 rokov čakania na Mesiáša od vyhnanie prvých rodičov z raja). Svoju definitívnu formu nadobudol advent v 8. – 9. storočí. V roku 1362 Urban V. (1362 – 1370), ktorý aj po svojom zvolení za pápeža žil ako benediktínsky mních, zaviedol pre advent pôstne pravidlá. (rp)

OBSAH

Aktuality	3
Miestne zastupiteľstvo.....	4
Aktuality	5-6
Yosaria opäť pokutovaná ...	7
Prievozská radnica	8
Reportáž	9
Zabíjačka v Ružinove ..	10-11

Zo života Ružinova 13-14

Seniori na výletoch..... 15

Rozhovor 16-17

Poviedka 18-19

Výsledky volieb do VÚC ... 22

Spotrebiteľská poradňa 23-24

Kultúra 25

Domáce väzenie..... 26

Humor..... 27

Krížovka 28

Šport 29-30

Obnova školských objektov stále otázná

Poslanci niektorých klubov zatiaľ nesúhlasili s harmonogramom revitalizácie

RUŽINOV – Poslanci ružinovského zastupiteľstva na svojom zasadnutí 24. novembra opäť neschválili návrh rozpisu prác a časového harmonogramu revitalizácie základných a materských škôl v mestskej časti. Návrh neprešiel napriek snahe starostu Ružinova Slavomíra Drozda (SMER-SD) o dosiahnutie kompromisu. Predložené uznesenie bolo spoločné – zakomponovali sa v ňom návrhy zástupcu starostu D. Pekára (KDH).

Návrh, ktorý nadväzoval na rozhodnutie o prijatí úveru vo výške 6 miliónov eur na obnovu školských budov (poslanci toto rozhodnutie schválili 30. júna 2009), už raz cez zastupiteľstvo neprešiel. Na zasadnutí 14. októbra niektorí návrhu okrem iného vyčítali, že síce ráta so zateplením budov základných škôl, nie však aj so zateplením objektov materských škôl.

Pripomienky akceptované

Výhrady boli aj voči tomu, že v návrhu chýbali konkrétnejšie údaje o objektoch, ktoré majú byť predmetom opráv. Na novembrové zastupiteľstvo bol predložený vo verzii, ktorá už zohľadňovala tieto i ďalšie pripomienky a počítala už aj so zateplením objektov materských škôl. Aj tentoraz však niektorí poslanci počas rozpravy vzniesli rôzne výhrady. Napríklad Martin Barkol (SDKÚ-DS) sa pozastavil nad tým, že úver je iba 6 miliónov eur, pričom náklady na obnovu školských budov sú vyčíslené až na 7,42 milióna, a nepozdávala sa mu ani príliš dlhá návratnosť vynaložených investícií. Zástupca starostu Dušan Pekár (KDH) navrhol, aby sa revitalizačné práce rozdelili na dve etapy. V prvom kole by sa vymenilo okná aj dvere a zateplenie by sa urobilo v druhom kole. Patrik Guldán (nezávislý) vyslovil názor, že ak sa

už niečo má revitalizovať, nech sa to robí naraz. Podľa pôvodného časového harmonogramu revitalizácie školských objektov sa malo už v decembri tohto a v januári budúceho roka začať s prípravou podkladov a dokumentácie na uskutočnenie výberových konaní. Výberové konania sa mali uskutočniť v priebehu februára a marca 2010. V marci sa už malo začať s revitalizačnými prácami. Isté je, že obnova škôl sa z tohto hľadiska dostáva do časovej tiesne.

Spoločný návrh neprešiel

Nasledovala prestávka, po ktorej bol predstavený návrh revitalizácie v upravenej podobe. Úpravy sa týkali jednak súm vynaložených na obnovu školských objektov, jednak časového harmonogramu prác, a návrh v tejto podobe zohľadňoval pripomienky D. Pekára. Hlasovanie bolo napriek tomu pre ružinovské základné a materské školy, z ktorých mnohé sú vo veľmi zlom stave, opäť zlou správou: z 26 prítomných poslancov bolo iba 11 za prijatie návrhu, 14 poslanci sa zdržali hlasovania a jeden nehlasoval. „Ďakujem vám za konštruktívne riešenie,“ adresoval starosta S. Drozd časti poslancov, ktorí návrh podporili.

V ružinovskom miestnom zastupiteľstve je počtom poslancov najväčší poslanecký klub OK. Jeho člena Petra Ščasného

Zasadnutie č. 200908 – XXVII. MZ MČ Bratislava – Ružinov Dňa 24.11.2009 16:53:27				
Riadok	Karta	Titul Meno Priezvisko	Strana	Hlasoval(a)
1	11	JUDr. Gabriel Almáši	OK	NEHLASOVAL
2	22	Martin Barkol	SDKÚ-DS	ZDRŽAL SA
3	1	Ing. Ľudmila Bílá	SDKÚ-DS	ZDRŽAL SA
4	23	Ing.arch. Ivan Boháč	Smer	ZA
5	24	MUDr. Vladimír Duračka	OK	ZDRŽAL SA
6	12	Ing. Darina Franková	LS-HZDS	ZA
7	2	JUDr. Svetlana Gavorová	Smer	ZA
8	3	PhDr. Patrik Guldán	Nezávisl	ZA
9	4	Eva Guldánová	KDH	ZA
10	0	Ing. Peter Heriban	KDH	NEPRÍTOMNÝ
11	0	Danka Hevierová	SDKÚ-DS	NEPRÍTOMNÝ
12	0	Ing. Peter Hrapko	Smer	NEPRÍTOMNÝ
13	25	JUDr. Miloslav Hrádek	OK	ZDRŽAL SA
14	26	Ing. Dušan Hruška	SZ	ZA
15	27	Ing. Peter Ilčík	OK	ZDRŽAL SA
16	0	Mgr. Viktória Jančoškovej	SDKÚ-DS	NEPRÍTOMNÝ
17	16	Ing. Ján Junas	SDKÚ-DS	ZDRŽAL SA
18	28	Mgr. Ľubica Karellová	KDH	ZA
19	6	PaedDr. Zuzana Kurucová	OK	ZDRŽAL SA
20	17	Ing. Ján Laca	OK	ZDRŽAL SA
21	7	RNDr. Štefan Leitmann	KDH	ZA
22	8	Mgr. Valentín Mikuš	OK	ZDRŽAL SA
23	9	MVDr. Vladimír Morigoš	OK	ZDRŽAL SA
24	18	Ing. Dušan Pekár	KDH	ZA
25	10	Ing. Anna Reinerová	SDKÚ-DS	ZDRŽAL SA
26	19	Milan Sačurovský	OK	ZDRŽAL SA
27	29	Ľudmila Svitková	OK	ZDRŽAL SA
28	20	Peter Ščasný	OK	ZDRŽAL SA
29	0	Ing. Pavol Šmilhák	KDH	NEPRÍTOMNÝ
30	31	Ing. Peter Turlik	KDH	ZA
31	21	Ing. Lucia Virsiková	KDH	ZA

sme sa opýtali, prečo poslanci OK nepodporili ani upravený a kompromisný návrh obnovy základných a materských škôl:

„V prípade návrhu pána vicestarostu Pekára sme boli proti, lebo sme nechceli, aby sa práce robili na dve etapy, čo by zvyšovalo náklady. Prekážalo nám, že naše

pripomienky neboli zohľadnené. Po odstránení nedostatkov určite budeme hlasovať.“ Pripomienky mali k vyjadreniam pracovníka úradu pre denník SME, ktoré nemajú vôbec vplyv na prijatie uznesenia o revitalizácii škôl.

(juh)

Zdroj: ružinov.sk

Schválili nové protihlukové nariadenie

Nezávislý poslanec presadil návrh obmedzujúci výstavbu počas nedeľ a sviatkov

RUŽINOV – Poslanci zastupiteľstva schválili návrh všeobecne záväzného nariadenia, ktorým sa určujú protihlukové pravidlá pri stavebných, rekonštrukčných a udržiavacích prácach alebo činnostiach. Návrh predložil poslanec miestneho zastupiteľstva Patrik Guldán (nezávislý).

Ako sa uvádza v dôvodovej správe, hluk v obytných zónach v dňoch pracovného pokoja a v nočných hodinách má za následok nespokojnosť obyvateľov, sťažnosti a zásahy mestskej polície. Pravidlami bude mestská časť regulovať hluk a jeho dosah na zdravie obyvateľov. Cieľom je určiť protihlukové obmedzenia pri stavebných, rekonštrukčných a udržiavacích prácach alebo činnostiach, a tým zabezpečiť primeranú ochranu obyvateľov.

Nedele – stavebný pokoj

Podľa prijatého všeobecne záväzného nariadenia možno stavebné, rekonštrukčné a udr-

žiavacie práce alebo činnosti vo vonkajšom prostredí vykonávať v pracovných dňoch iba od 8. do 18. hodiny a v sobotu od 8. do 17. hodiny. Podobne je upravené aj vykonávanie takýchto prác vo vnútornom prostredí, s tým rozdielom, že v sobotu ich je možné vykonávať iba od 8. do 15. hodiny. V iných hodinách, v nedeľu a v štátny sviatok je vykonávať práce alebo činnosti vo vonkajšom i vnútornom prostredí zakázané. Ako sa výslovne uvádza v texte všeobecne záväzného nariadenia, platí to aj pre údržbu zelene motorovými a elektrickými mechanizmami.

Nariadenie okrem iného upravuje aj vykonávanie nepretržitých

betonárskych prác alebo činností, napríklad na základových doskách veľkého rozsahu, kde nie je z technologického hľadiska možné použiť iný spôsob zakladania stavby. Vykonávať takéto práce možno len od pondelka 8. hodiny do soboty 18. hodiny, najviac však maximálne počas dvoch nocí v jednom týždni za sebou. Investor môže takéto práce vykonávať pri eliminovaní nepriaznivých vplyvov, po oboznámení obyvateľov v okolí, bezprostredne dotknutých obytných budovách a po podaní predchádzajúceho oznámenia mestskej polícii.

Nariadenie tiež stanovuje, že rozkopávkové práce, opravy

a rekonštrukcie miestnych komunikácií III. a IV. triedy možno vykonávať nepretržite, ale len od 1. 4. do 15. 11. a po predchádzajúcom oboznámení obyvateľov v okolí tých, bezprostredne dotknutých obytných budovách, najviac však jeden týždeň v bežnom mesiaci. Vykonávanie rozkopávok nie je v zimnom období povolené.

Takmer všetci ZA

Na schválenie všeobecne záväzného nariadenia je potrebná pri hlasovaní trojpätinová väčšina hlasov prítomných poslancov. Návrh P. Guldana túto podmienku pohodlne splnil

(juh)

Miestny úrad Ružinov nedávno dostal podnet na revitalizáciu vnútrobloku Páricková – Azovská – Svätoplukova – Velehradská. Tento podnet podali obyvatelia vnútrobloku, ktorý je v dezolátnom stave. Občania žiadali o revitalizáciu zelene, lavičiek, odstránenie starých kovových konštrukcií v minulosti určených na prášenie kobercov, ako i zabezpečenie vnútrobloku pred cudzími osobami.

Zároveň je potrebná aj oprava kanalizačného systému, ktorý je v havarijnom stave. Pozemok nie je majetkom mestskej časti, ale hlavného mesta, a tak sme na magistráte hlavného mesta zisťovali, čo je vo veci. „Pre avizovanú opravu

kanalizácie a predpokladané rozkopávky a rovnako pre krátenie rozpočtových prostriedkov sa plánovaná revitalizácia tohto vnútrobloku nezaradila do rozpočtu na rok 2009,“ informoval magistrát hlavného mesta.

Kanalizácia je v poriadku

Kanalizáciu má na starosti Bratislavská vodárenská spoločnosť. Tá už uskutočnila revíziu hlavného kanalizačného zberača, ktorý je v jej správe: „Kanalizáciu v majetku a správe BVS, a.s., sme vyčistili a zmonitorovali v 41. týždni 2009. Kanalizácia je v poriadku a funkčná. Nezistili sa nedostatky,“ potvrdil hovorca spoločnosti Zenon Mikle. Problém je totižto v kanalizačných prípojkách, ktoré už má v správe správčovská spoločnosť. Občania daného vnútrobloku sa preto dohodli na stretnutí so správcom, ktorý im ponúkol riešenie: „Povedali nám, že je potrebné urobiť opravu prípojek. Hradiť ju však máme my, ako obyvatelia, takže čakáme, čo bude,“ povedal Ing. Peter Peško, hovorca občanov vnútrobloku. Stanovisko správcu sa nám do uzávierky tohto vydania nepodarilo získať. Podľa Ze-

nona Mikleho je BVS, a.s., schopná dané prípojky opraviť, avšak už na náklady ich správcu, ktorý si opravu môže objednať.

Riešenie

Vzhľadom na nevyhnutnosť revitalizácie sa hlavné mesto dohodlo s BVS, a.s., že plánovanú opravu potrubia vykoná tak, aby do revitalizovaného územia nezasiahla rozkopaním. V takomto prípade sa bude revitalizácia zelene odvíjať už len v závislosti od prídelenia finančných prostriedkov do rozpočtu oddelenia mestskej zelene na rok 2010. O tom, či a koľko finančných prostriedkov sa na tento účel vyčlení, sa rozhodne po decembrovom zasadnutí mestského zastupiteľstva, ktorého hlavnou témou bude aj rozpočet na rok 2010.

Zuzana TIŇOVÁ
Foto: autor

Bludisko Mariána Bangu

Krstným otcom prvého CD bol Peter Dvorský

Nevidiaci spevák a Ružinovčan Marián Bango si vybral 17. november ako deň krstu svojho debutového CD s názvom Bludisko. Rovnomenný koncert s množstvom hudobných hostí odspieval a odohral pri tejto príležitosti v Dome kultúry Ružinov.

Marián Bango začínal ako pouličný spevák. So svojou manželkou Alexandrou ešte pred pár rokmi spievali po viedenských uliciach. Jeho kariéra začala napredovať najmä v združení nevidiacich Ambrello. Spieval na ich akciách, plesoch nevidiacich či podujatiach v DK Ružinov. Zlom v jeho kariére nastal, keď mu jeho manželka v televíznej relácii vysnívala splnenie sna – stretnutie s maestrom slovenskej opery Petrom Dvorským.

Prvé CD

Slovo dalo slovo a dvaja speváci si „sadli“ aj po osobnostnej stránke. Mariánovi Bangovi sa otvorili dvere a nahral svoje prvé profesionálne CD. Piesne z tohto albumu prvýkrát prezentoval v DK Ružinov už v júni. Teraz ho však aj pokrstil. A krstným otcom sa nemohol stať nikto iný, ako vysnívaný Peter Dvorský. Ten CD uviedol do života netradične, ryžou, ktorá sa pre šťastie zvykne sypať napríklad na cestu novomanželom. „Dozvedel som sa, a som veľmi prekvapený, že toto CD je nepredajné. Ja by som mu, naopak, želal, aby bolo čo naj-

viac predajné. Maroš je úžasný spevák, ktorý aj napriek svojmu veľkému hendikepu dokáže veľké veci a spieva zo srdca,“ povedal krstný otec Dvorský. Marián Bango svoje CD nazval Bludisko. Zaujímalo nás, prečo. „Tento názov som si vybral najmä preto, že je pre mňa symbolický. Ja nevidím, a tak blúdím medzi ľuďmi a k ich srdciam sa dostávam prostredníctvom mojich piesní.“ Samotný koncert bol ladený od vážna do vesela, čím vystihol povahu večne usmiateho Mariána Bangu. Ten si priniesol aj svoj talizman pre šťastie, autobus. „Tento autobus je môj talizman, pretože aj mňa prezývajú autobus. A mne sa to páči, pretože som tiež taký veľký, veľa sa do mňa zmestí a veľa aj dám.“ Šťastie však spevákovi nepriali iba talizmany, ale aj množstvo hostí. Prekvapením večera sa stal český spevák Dalibor Gondík, ktorý sa dokonca priznal k menšej nervozite. Nechýbali ani speváci zo združenia Ambrello.

My way

Priestory Domu kultúry boli doslova preplnené. Tradičné

Marián Bango s manželkou a Petrom Dvorským pri krste prvého CD.

hľadisko veľkej sály kultúrneho domu museli rozšíriť o tri ďalšie rady, venované osobným hosťom manželov Bangovcov. Nechýbali medzi nimi ani starosta Slavomír Drozd s manželkou Evou. Vrcholom koncertu bola cover verzia Sinatrovej pesničky

My way (v slovenskej verzii Žit' za to stálo). Po koncerte nasledovala aj recepcia, kde si už spevák a jeho hostia vydýchli po vydarenom hudobnom zážitku.

Zuzana TIŇOVÁ
Foto: md

Prasacia chrípka – hrozba či panika?

Slovensko eviduje vyše 200 pacientov a jednu obeť

Začiatkom novembra sa objavili v médiách správy o rozšírení chrípkových ochorení na Slovensku. Týkali sa bežnej chrípky aj tzv. prasacej, ktorú spôsobuje vírus A (H1,N1). A práve prasacia chrípka vyvolala v ľuďoch obavy, strach. Epidemiológovia ako aj iní experti upozorňovali verejnosť, že panika je zbytočná.

Napriek tomu sme do polovice novembra evidovali vyše 200 ochorení a dokonca i jedno úmrtie. Pacientka však mala aj iné mnohé diagnózy. Lekári nahlásili do polovice novembra 45 638 ochorení na bežnú chrípku. Prvý prípad „prasacej“ chrípky sa na Slovensku objavil 28. mája 2009. Na bežnú, sezónnu chrípku sme zvyknutí, vieme, čo treba robiť, menej však vieme o „prasacej“.

Príznaky

Také isté ako pri bežnej, sezónnej chrípke: horúčka, kašeľ, bolesť hrdla, hlavy, celého tela, nevoľnosť, celková únava.

V prípade, že sa u osoby, ktorá bola v postihnutých oblastiach vyvinú príznaky chrípky, je nevyhnutné okamžite kontaktovať svojho ošetrojúceho lekára. Pokiaľ je osoba, ktorá sa vrátila z postihnutých oblastí zdravá, nie je dôvod vyhľadania infektológa, ale keď sa prejavia príznaky akútneho postihnutia dýchacieho ústrojenstva, treba spomenúť „cestovateľské predchorobie“.

Ak sa chystáte do zahraničia, najmä do krajín výskytu ľudských prípadov „prasacej“ chrípky, najmä na Ukrajinu, odporúčame zvážiť nevyhnutnosť svojej cesty. Cestovateľ sa vystavuje riziku, že môže ochoriť,

alebo sa môže dostať do oblasti, ktorá bude uzavretá a cestovateľovi nemusí byť umožnené vycestovať z krajiny späť domov. Ak sa ceste nemôžete vyhnúť, lekári odporúčajú: dodržiavať základné hygienické návyky a odporúčania platné pre predchádzanie vzniku chrípky, zásady osobnej hygieny (najmä časté umývanie rúk vodou a mydlom), vyhýbať sa priestorom, kde je veľa ľudí, kontaktu s chorými osobami a používať ochranné rúško na nos a ústa.

Liečenie

Na „prasaciu“ chrípku nie sú k dispozícii žiadne vakcíny ob-

sahujúce súčasný vírus chrípky prasiat, ktorý spôsobuje ochorenie u ľudí. Nie je známe, či súčasná ľudská vakcína proti chrípke zabezpečuje ochranu. Dá sa liečiť antivírusovými liečivami, ktoré sa používajú v niektorých prípadoch pri výskyte sezónnej ľudskej chrípky. Pacienta s potvrdeným vírusom chrípky A(H1N1), nie je vždy nevyhnutné hospitalizovať. O hospitalizácii osôb rozhodne infektológ, alebo po dohode s infektológom rozhodne aj praktický lekár, detský lekár alebo všeobecný lekár pre dospelých.

MUDr. Igor PAPP

Pomôžu chodiť, ušetrí čas

Poistovňa darovala RDS spolu desať zdravotných pomôcok

Zdravotnícke pomôcky priamo domov. Bez čakania, vybavovania žiadostí. Takúto možnosť získal Ružinovský domov seniorov na Sklenárovej ulici. Pomôcky pre jeho obyvateľov darovala Všeobecná zdravotná poisťovňa. Vozíky či „trojkolky“ tu slúžia od leta tohto roka.

Pomocné chodítka či mechanické vozíky. Spolu desať zdravotníckych pomôcok vhodných pre starších ľudí darovala Ružinovskému domovu seniorov Všeobecná zdravotná poisťovňa. Organizátorom tejto myšlienky bol MUDr. Igor Papp, vedúci odboru nákupu zdravotnej starostlivosti bratislavskej pobočky VŠZP, ktorý vybral práve ružinovský penzión pre dôchodcov za miesto, kde pomôcky nájdu využitie. „Poskytli sme päť mechanických vozíkov, ktoré využijú obyvatelia a ďalších päť pomôcok ako sú chodítka alebo G-aparáty, ktoré umožňujú nácvik chôdze,“ hovorí Igor Papp.

Pomôcky sú v poriadku

Dar od poisťovne umožnil ďalšie využitie vozíkov a chodítok, ktoré už istý čas používali iní pacienti. Pomôcky sú však v poriadku a môžu slúžiť naďalej. „Máme takú možnosť, že pomôcky, ktoré už poistenec z nejakého dôvodu nepotrebuje alebo sú po dobe životnosti, môžeme darovať niektorým zariadeniam. Sú to všetko pomôcky s certifikáciou a plne funkčné,“ vraví riaditeľ bratislavskej pobočky Všeobecnej zdravotnej poisťovne MUDr. Samuel Janec.

Takýto dar v domove seniorov veľmi oceňujú. „Naším oby-

Seniori si hneď aj vyskúšali darované zdravotné pomôcky.

vateľom to pomohlo. Stáva sa, že niekto po operácii na krátky čas potrebuje oporu, napríklad chodítko alebo vozík, ale o mesiac to už nepotrebuje. Takto to ušetrí im, alebo ich rodinným príslušníkom, vybavovanie administratívy pri poskytovaní pomôcok,“ vysvetľuje Miriam Fran-

klová, riaditeľka Ružinovského domova seniorov.

Kto ich získal

Trojkoľosovému chodítku sa potešila aj jedna z obyvateľiek penziónu, Hana Šandriková, ktorá má problémy s nohami a pomôcky si hneď vyskúšala:

„Na barlách sa bojím, mám z nich strach, ale toto je dobré. Doma mám štvorkolku, ale je tam málo miesta. Chcem takúto trojkolku, najlepšie ťažšiu. Lahšej sa bojím, ale možno by som si zvykla.“

Miroslava ŠTROSOVÁ
foto: autorka

Nekonečný príbeh Yosaria Plaza opäť pokutovaný

Stavebný úrad Ružinova využil takmer maximálnu možnosť na udelenie sankcie

Obľúbený Obchodný dom Ružinov sa mal pred niekoľkými rokmi zmeniť na lesknúcu sa novostavbu nákupného centra, ktoré sa malo volať Yosaria Plaza. Zámer investora sa však do dnešného dňa nepodarilo naplniť. Podľa pôvodných predpokladov mali Ružinovčania nakupovať v hypermodernom centre už v roku 2006.

Torzo, ktoré tam ostalo.

Realita je iná a obyvatelia z okolitých domov majú stále výhľad na holý skelet načrtnutej Yosaria Plazy. Mestská časť Ružinov sa preto opäť ozvala. Konkrétne v podobe ďalšej pokuty adresovanej investorovi.

Dôvod: kríza

„Stavebný úrad mestskej časti Ružinov rozhodol o pokute na základe stavebného zákona, pretože investor zhoršuje svojím konaním životné prostredie v danej lokalite, práve tým, že nedodržiaval termín svojho ukončenia stavby polyfunkčného objektu,“ povedal hovorca mestskej časti Ružinov Maroš Smolec. Predseda predstavenstva Yosaria Plazy Ivan Líška sa bránil: „Mestská časť ignoruje situáciu na celosvetovom finančnom trhu. Je kríza, a nám zbankrotovala banka pri tomto projekte v roku 2006. To je prvá banka, ktorá na túto finančnú krízu doplatila.“ Starosta Ružinova Slavomír Drozd má však svoj názor na daný problém. „Téma hospodárskej krízy je dnes aktuálna. Na krízu sa dokáže vyhovoriť každý.“ Pokuta siahla do výšky 60 000 eur. Na tejto sume sa zhodla komisia zložená z pracovníkov stavebného úradu. Starosta toto rozhodnutie svojím podpisom potvrdil. Stavebný úrad pri rozhodovaní o výške ďalšej pokuty pre Yosaria

Plazu vychádzal z rôznych podnetov a sťažností od občanov, ktorí tvrdia, že im klesá životná úroveň. „Obyvatelia sa sťažujú na nadmerný výskyt holubov, alebo že sa v objekte schádzajú bezdomovci,“ doplnil Smolec.

Ivan Líška nie je pokutou nadšený. „To, že sme dostali ako jediní v Bratislave pokutu, to je pre mňa záhadou, prečo ostatní nedostali. Vedľa Národného divadla máme 83 hektárov jamy a staveniska, nič sa tam nedeje, tak isto ako u nás. Oni nedostali ani jedno upozornenie, pokutu už vôbec nie,“ uviedol Líška. Pokutu pre Yosaria Plazu stavebný úrad neudelil prvý, doteraz však čelili len menším sumám. „Po niekoľkých rokoch suma musela ísť do hornej hranice, lebo vidíme, že sa nič podstatné neudialo,“ objasnil Drozd.

Pokutu odmietajú

Predstavitel' Yosaria Plazy Ivan Líška zaplatiť pokutu odmieta. „Očakávali sme to, a určite sa odvoláme. To nič nemení na tom, že pracujeme na projekte ďalej.“ Zhrození sú najmä obyvatelia, ktorí dennodenne chodia okolo nepokračujúcej stavby. Na fóre ružinovskej webovej stránky www.ruzinov.sk sa práve ohľadne staveniska Yosaria Plaza rozpútala najdlhšia diskusia s najvyšším množ-

stvom príspevkov a reakcií. Až 18 700-krát bola táto diskusia návštevníkmi stránky otvorená a čítaná. Pridaných bolo 147 reakcií. Väčšina diskutujúcich pochádza z okolia stavby a ich názory sú nekompromisné. Zhodujú sa, že investorovi by mala byť stavba odobraná. Samozrejme, také jednoduché to nie je. Ústava SR totiž garantuje ochranu nad súkromným vlastníctvom. Preto, aj keby ružinovskí politici chceli nehnuteľnosť odobrať, neexistuje na to právna možnosť. Ivan Líška o názoroch občanov vie.

„Ja obyvateľov chápem. Samozrejme, že sa im to tu nepáči. Ja som prvý človek, ktorému sa to nepáči, lebo nás to stojí strašne veľa peňazí, nervov, potom aj riešenie takýchto sporov. Ja sa občanom veľmi a hlboko ospravedlňujem. Mrzí ma to,“ povedal. To, že na dôsledky finančnej krízy doplatili investori nielen na Slovensku, ale aj všade vo svete je, bohužiaľ, realita, ktorej musia podnikatelia čeliť. „Každý sa s tým musí vyrovnávať sám. Je to podnikateľ, čiže investor. To znamená, že nesie aj profity, ale aj riziká,“ reagoval starosta Slavomír Drozd.

Yosaria bude...

Podľa slov investora je predpoklad, že bude Yosaria Plaza dokončená reálny. Prvý projekt by sa údajne mohol spustiť o rok. Druhou alternatívou je až rok 2011. „Dúfame, že tá prvá alternatíva bude platiť, a tak by sme mohli začať stavať na jeseň takto o rok,“ stále verí Líška.

Starosta je v celom prípade nekompromisný. „U nás si musia vlastníci nehnuteľností zvyknúť na to, že nemajú len práva, ale aj povinnosti starať sa o svoj majetok a investície,“ rozhodne dodal Drozd. Pokutovaný majiteľ pozemku sa môže odvolať na Krajský stavebný úrad. Akú dohru teda ešte Yosaria Plaza bude mať, a či nakoniec uzrie svetlo sveta, to ukáže až čas.

Lucia PALŠOVIČOVÁ
Foto: archív

Na takýto obchodný dom si pamätáme.

Ružinov chce radnicu odkúpiť

Budova v Prievoze konečne národnou kultúrnou pamiatkou

Historická budova na Radničnom námestí sa konečne dočkala toho, čo jej patrilo už dávno. Ružinovskí radní tvrdia, že sa tak naplnili dlhoročné snahy samosprávy. Na otázku, aký bude ďalší osud radnice jasnú odpoveď zatiaľ nemajú.

Prievozská radnica bola postavená v roku 1933. Doteraz však boli za kultúrnu pamiatku vyhlásené iba jej niektoré časti, konkrétne súbor reliéfov kosec, kočiš, murár, kováč a oráč. Podľa starostu Ružinova Slavomíra Drozda mala byť za národnú kultúrnu pamiatku už dávno vyhlásená celá budova. To sa však stalo až teraz.

nané reliéfy. V odôvodnení MK SR sa vtedy uvádzalo, že budova kritériá národnej kultúrnej pamiatky síce vykazuje, avšak „správny orgán by vyhlásením budovy za národnú kultúrnu pamiatku neprimerane obmedzil dobromyseľne nadobudnuté práva vlastníka stavby a preto vo verejnom záujme vyhlásil za národnú kultúrnu pamiatku len jej výtvarnú výzdobu.“ Mestská časť Ružinov krátko

ďalšiu časť. Dali sme si na tom záležať, máme všetky potrebné vyjadrenia od pamiatkarov. Pôjde o spojenie funkcionalistickej architektúry a architektúry 21. storočia.“ To sa však nepáčilo jednému z poslancov miestneho zastupiteľstva Ružinov a zároveň pamiatkarovi Patrikovi Guldanovi. Aj vďaka jeho iniciatíve, ale aj iniciatíve starostu, samosprávy ako takej a magistrátu, sa nakoniec

padnom odkúpení radnice od spoločnosti Pro bios je v ne-dohľadne. Starosta Ružinova po rokovaní so spoločnosťou Pro bios poslancom oznámil, že predat radnicu nechcú. Aj našu redakciu zaujímalo, do akej miery obmedzí vyhlásenie radnice v Prievoze za národnú kultúrnu pamiatku plány firmy na jej prebudovanie. Ak sa vtedy zaviazala nezničiť reliéfy, dnes

Pamiatkou boli najskôr len reliéfné sochy. Teraz už celá budova.

Magistrát to nestihol

Medzitým musela mestská časť na podnet prokuratúry začať stavebné konanie vo veci stavby Špecializovaná zdravotná starostlivosť, rekonštrukcia a prístavba. To chce z bývalej radnice vybudovať jej súčasný majiteľ, ktorým je spoločnosť Pro bios. Tá získala budovu od Fondu národného majetku SR privatizáciou zdravotného strediska ešte v roku 2002 za dva milióny korún. Územné rozhodnutie na jej rekonštrukciu dostala v roku 2006 od bývalého starostu Pavla Kuboviča. Súčasný starosta Slavomír Drozd inicioval konanie na Ministerstve kultúry SR (MK SR) o vyhlásení radnice za národnú kultúrnu pamiatku, čím by tento architektonický skvost medzivojnovkej funkcionalistickej architektúry zachránil. Už 12. novembra 2007 boli však za pamiatku vyhlásené iba spomí-

na to podala proti rozhodnutiu rozklad. Nebola však v pozícii účastníka konania, pretože obcou je magistrát a nie mestská časť. Magistrát bol teda ten, kto mal rozklad v danej lehote podať. Jeho vyjadrenie pre denník SME však bolo dosť alibistické. Mária Račková z magistrátu vtedy povedala že „Lehoty, ktoré vyplývajú zo zákona, sú veľmi krátke. Mesto už nemohlo podať rozklad.“ Potvrdila však názor, že aj podľa mesta mala byť národnou kultúrnou pamiatkou celá radnica... Pre ten istý denník sa v tom čase vyjadrila aj generálna riaditeľka spoločnosti Pro bios Vlasta Provazníková, ktorá sa snažila samosprávu aj verejnosť upokojiť tým, že aj keď nie je za národnú kultúrnu pamiatku vyhlásená celá budova, nič zlé jej nehrozí: „My chceme zachovať celú budovu, ktorú plánujeme zrekonštruovať a zároveň k nej pristaviť

podaril malý zázrak. V mestskej časti je nová, síce zdevastovaná, ale predsa len národná kultúrna pamiatka.

Pro bios – mŕtvy chrobák?

Mohlo by sa zdať, že teraz, po vyhlásení celej radnice za národnú kultúrnu pamiatku, sa konečne ľady pohnú. Jedným zo zámerov S. Drozda je prebudovanie objektu na obradnú sieň, alebo niečo, čo by podčiarkovalo jej historickú hodnotu. Jednoducho chce, aby budova opäť slúžila mestskej časti. To však také jednoduché určite nebude a to aj preto, že v objekte sa nachádza aj trojizbový byt obývaný Alojzom Šubínom. Ten má doteraz nevyriešený spor s firmou Pro bios, ktorá mala spomínaný byt previesť do vlastníctva nájomcu. Spor doteraz riešia sudy.

To však ešte nie je najväčší kameň úrazu. Dohoda o prí-

by sa mala zaviazat nezničiť a ani neprestávať budovu. Jej záujem o ňu by teda mohol klesnúť natoľko, že by mohla byť ochotná ju mestskej časti odpredať, alebo jednoducho vymeniť za niečo iné. Generálna riaditeľka Pro biosu však zaryto mlčí. Aj napriek prísľubu jej podriadených sa doteraz s nami nestretla. Dostali sme aspoň uistenie, že zavolá. Neurobila však ani to. Starosta S. Drozd je aj napriek tomu optimista. Verí, že mestská časť historickú budovu zachová, aj keď priznáva, že to nebude ľahké. Nová pamiatka je už taká zdevastovaná, že ďalšie čakanie by jej mohlo byť osudné. Obhrýza ju nie len zub času, ale aj bezdomovci, ktorých je v tejto časti Ružinova neúrekom.

Robo PETRÍK
Foto: archív

Na cintorínoch už blúdiť nemusíte

Predstava o ľuďoch s GPS, ktorí narážajú do iných je absurdná

Pri hľadaní hrobového miesta stačí mať klasický navigačný prístroj a prístup na internet. Pre mnohých to znie neuvěřiteľne, no v prípade Ružinova je to tak. Postup je pri tom jednoduchý. Ako prvý krok je treba na počítači zadať internetovú adresu www.cintoriny.sk.

V okne vyhľadávania zosnulých treba napísať obec, v ktorej je zosnulý pochovaný, potom treba vyplniť meno a priezvisko. Po kliknutí na tlačidlo hľadať sa v dolnom okne objavia výsledky vyhľadávania a jednotlivé cintoríny, ktoré patria do vyhľadávacieho kritéria. Potom už len treba nájsť meno zosnulého podľa dátumu narodenia. Vtedy sa na monitore objaví nové okno s údajmi o hrobe, kde sú v hornej lište uvedené aj jeho súradnice, ktoré treba potom zadať do GPS zariadenia. S takto pripraveným navigačným prístrojom potom cestujete klasickým spôsobom až po príchod ku konkrétnemu cintorínu. Tam potom treba GPS prepnúť do režimu kráčania a orientovať sa podľa šípok.

Pribudnú ďalšie cintoríny

Za zmienku stojí aj to, ako vlastne nápad vznikol. V začiatkoch vôbec o navigáciu nešlo. Dôvod, pre ktorý sa autori projektu rozhodli hroby monitorovať na internete, bol oveľa prozaiickejší. Prezradil ho jeden z autorov Peter Kotásek: „Najskôr išlo o možnosť polozenia kvetov a zapálenie sviečky aj pre tých, ktorí bývajú ďaleko v zahraničí a na hrob jednoducho prísť ne-

môžu.“ Takúto virtuálnu návštevu v súčasnosti využívajú stovky ľudí. Postup pri položení kvetov, alebo zapálení sviečky cez internet je podobný, ako v prípade hľadania súradníc hrobu. Túto možnosť ponúka už spomínané okno s údajmi o hrobe. Tu okrem polozenia kvetov a zapálení sviečky môžete zanechať aj odkaz pre pozostalých, ktorí hrob navštívia na internete po vás. Ružinov je zatiaľ prvou mestskou časťou Bratislavy, ktorá takéto služby ponúka. Cieľom autorov je postupné zapojenie všetkých cintorínov v meste. Najskôr ich však treba zamerať, a to jednoducho nie je. „V prvom rade musí prísť geodet, ktorý zameria všetky hroby tromi bodmi, potom sa každý zameraný hrob musí nahodiť do systému. Tak vzniká mapa cintorína, pričom ešte treba odfoťiť náhrobné kamene a zozbierať z nich informácie.“ Podľa Petra Kotáskaa, aj napriek zdĺhavosti by mala byť celá Bratislava do systému virtuálnych cintorínov zapojená už do troch rokov. Potom je v pláne Trnava a ďalšie veľké mestá. Zaujímavosťou určite je aj to, že už teraz môžete pomocou GPS prístroja hľadať hrob svojho blízkeho napríklad v Lozorne.

Mapa dostupnosti údajov na cintorínoch v Bratislave.

Ružinovčania si pochvaľujú

Na názor sme sa pýtali aj návštevníkov Ružinovského cintorína. Ani v jednom prípade sme sa nestretli s negatívnym stanoviskom a to aj napriek tomu, že sme sa pýtali hlavne starších. Teda tých, ktorí vlastne navigačné zariadenie ani nemajú. Ako potvrdili, je to pomoc hlavne mladým, ktorí na hroby svojich blízkych chodia naozaj sporadicky. Za všetkých herec Ľubo Gregor: „Ja to nepotrebujem, zrejme sú ľudia, ktorí to potrebujú a budú to využívať a považujem to za vynikajúci nápad a vynikajúcu myšlienku.“ Aj keď náš prieskum jednoznačne uká-

zal, že ľudia novú technológiu vítajú, spoluautor projektu Peter Kotásek až taký optimista nie je. Už dnes by totiž mohlo byť v systéme virtuálnych cintorínov zapojených oveľa viac miest a obcí. Ich cintoríny sú v mnohých prípadoch už dokonca kompletne zdokumentované. Problém je však podľa neho v tom, že o zverejnení musí v konečnom dôsledku rozhodnúť ich správca. Ten sa však vo väčšine prípadov s pozostalými nestretáva, a tak ich názor prakticky ani nepozná. Medzi odporcami prevláda názor, že zverejnenie hrobových miest je určitým zásahom do súkromia pozostalých. Cintoríny sú verejne dostupné v ktoromkoľvek meste na Slovensku a na náhrobných kameňoch sú mená a dátumy narodenia a úmrtia. Teda až na súradnice hrobu presne to isté, čo aj na internete.

GPS na cintorínoch...

Možno nemiestne komicky vyznie predstava cintorínov, na ktorých budú ľudia v snahe sledovať šípku na svojom navigačnom zariadení, do seba narážať, či dokonca šliapať po cudzích hroboch. To autori projektu vylučujú a tvrdia, že v čase zavádzania mobilných telefónov sa tiež hovorilo o tom, že ľudia nebudú robiť nič iné, iba telefonovať. Odpovedia projektu ďalej argumentujú aj tým, že nový systém vyhľadávania hrobových miest je pre starších ľudí nepoužiteľný. To sa však kedysi hovorilo aj o spomínaných mobiloch. No a tie sú už dnes v rukách našich najstarších spoluobčanov úplnou samozrejmosťou.

Orientáciu medzi hrobovými miestami to určite zlepší.

Robo PETRÍK
Foto: internet, md

Zabíjačka po ružinovsky

Predposledná novembrová sobota voňala po domácej klobáse a oškvarkoch

Sobota, 21. november bol v Ružinove venovaný tradičným ľudovým slávnostiam. Ružinovský Dom kultúry Cultus pod záštitou starostu Slavomíra Drozda usporiadal už štvrtý ročník Ružinovských zabíjačkových slávností (RZS). A tak predposledná novembrová sobota voňala po domácej klobáse a oškvarkoch.

Podľa ľudových tradícií

Zabíjačkové slávnosti sa konali v Areáli hier radosť na Štrkoveckom jazere. Ten sa schoval pod dva veľké stany, ktoré chránili dobrú náladu pred dažďom. Už od rána sa spod neho šírila vôňa zabíjačkových špecialít. Ľudí pri vstupe pod stan privítalo zabíjačkové prasiatko a špecialisti, ktorí sa zabíjačke venujú po celé generácie. Už druhý rok sa tohto podujatia zúčastnili aj hostia z Nových Zámkov a Békešskej Čaby. A tak priniesli medzi Ružinovčanov aj ich domáce klobásky. „Je tu skvelá atmosféra, plno dobrých ľudí, veľmi sa nám tu páči. Sme tu už druhý rok a je to ešte lepšie,“ povedal za Novozámčanov Pavol Fraňo. Kvičanie prasiat by ste na tejto zabíjačke nepočuli. Z hygienických dôvodov sa na Ružinovskej zabíjačke prasiatka nezabíjali. A tak sa mohli všetci zúčastnení pustiť rovno do práce. Skúsení mäsiari Ružinovčanom predviedli ako správne porciovať mäso, tak aby z neho dostali to najlepšie. Nechýbala ani výroba klobás v priamom prenose. Vyčistené črievko plnili zmesou mäsa, papriky, cesnaku a korenia, každý podľa svojho domáceho receptu. A tak bolo naozaj z čoho vyberať. „Základom našej klobásky sú domáce ingrediencie. Dávame do nej veľa našej papriky acesnaku, aby mal výraznú chuť. A ľudia tu môžu vidieť aj to, ako ju spracúvame,“ priznali sa Slováci z Békešskej Čaby. Nezaostávali za nimi ani Novozámčania: „My sa držíme nášho tradičného domáceho receptu. Nemáme nejaké tajné triky, je to skôr recept, ktorý sa u nás traduje už dlhé, dlhé roky.“

Kapustnica

Na Ružinovskej zabíjačke sa varila aj kapustnica. A to nie hocijaká, ale vo viacerých podobách a podľa viacerých receptov. V jej varení sa totižto súťažilo. Zišli sa viaceré družstvá, medzi ktorými mal svoj tím aj Ružinovský Cultus, Miestny úrad Ružinov, či folklórny súbor Karpaty. Do obrovských kotlov spoločne prihadzovali rôzne ingrediencie, aby pripravili tú najlepšiu kapustnicu. „Karpatáci robia takú oravskú kapustnicu, my pripravujeme takú horno-dolnú a tú

Na ružinovskej zabíjačke ochutnávali starostovu kapustnicu stovky ľudí.

od Cultusu ešte budem musieť ochutnať. Ale najdôležitejšie je to, či a ako budú chutiť ľuďom,“ povedal ružinovský starosta Slavomír Drozd. Ľudia ju mohli naozaj ochutnať. Po troch hodinách varenia totižto prišiel rad na ochutnávku. Stovky nadšencov sa postavilo do radov, čakajúc na čerstvú pochúťku. „Státie v tých radoch stojí za to, tá kapustnica je jednoducho vynikajúca. A v tejto zime aj dobre zahreje. Páči sa mi celá atmosféra, ktorá na tejto zabíjačke panuje. Som v prírode, pochutnávam si na vynikajúcom jedle a ešte mi do toho hrá aj hudba. No vynikajúce,“ vyjadril sa po zjedení kapustnice Jaro. Na otázku, od ktorého tímu si nechal naložiť, nevedel odpovedať, vraj ochutnal všetky. Víťaznou sa však stala iba jedna. A to tá z tímu Cultus. Na zabíjačke sa však neochutnávala iba kapustnica. K dispozícii boli všetky druhy klobás, tenké,

hrubé, pikantnejšie. Nechýbali ani oškvarky. A to všetko sa zapíjalo vareným vínom alebo čapovaným pivom. Do jedla i tanca hrala country hudba a dokonca spievali aj Ružinovčania. Každý, kto zaspieval aspoň jednu slohu z nejakej slovenskej ľudovej pesničky, vyhral pohár vareného vína na zohriatie.

O tanečnú zábavu sa postarali aj folklórne súbory, ktoré celé poobedie vystupovali. FS Karpaty si dokonca pre túto príležitosť pripravil aj nové vystúpenie v štýle rómskych piesní a rytmov.

Spoznaj suseda svojho

Ružinovské zabíjačkové slávnosti majú už štvorročnú tradíciu. Ich hlavnou pointou je to, aby mestským ľuďom sprostredkovali tradičnú dedinskú zabíjačku, ktorá je veľkou udalosťou. Táto tradícia sa dokonca preniesla aj do Nových Zámkov

či Békešskej Čaby. Pre ľudí je to jednoducho zážitok. „Túto zabíjačku organizujeme aj preto aby ľudia, najmä tí mladí, spoznali zabíjačkové tradície i recepty. Majú dokonca možnosť si tu aj nakúpiť klobásky a iné špeciality. A tiež spoznajú aj svoje okolie, susedov. Keď je na dedine zabíjačka, zide sa celá rodina, susedia a spolu sa zabávajú a vzájomne spoznávajú. V meste žije veľa ľudí, ale tiež je dobré to, aby napríklad Ružinovčania poznali svojich susedov a ľudí z okolia. Táto zabíjačka je jednou z príležitostí, ako na to,“ tvrdila Eva Filanová, riaditeľka Cultusu. Ružinovské zabíjačkové slávnosti sú už tradičným podujatím tejto mestskej časti. Aj tento rok sa ich zúčastnili stovky občanov, nielen z Ružinova, ale i z celej Bratislavy, aby si pochutnali a zabavili sa.

Zuzana TIŇOVÁ
Foto: autorka

Ružinovská zabíjačka 2009

11

FOTOREPORTÁŽ

Ružinovské zabíjačkové slávnosti zahájila skupina Country fied.

Slovenskí mäsiari z maďarskej Békéscsaby začali vyrábať klobásy.

Po spracovaní prasaťa sa mäso pomelie a prichádza na rad tajný recept.

Majstri potom ochutenú mäsovú zmes tlačia do čriev.

A takto napokon vyzerajú svetoznáme čabajské klobásy.

Konala sa aj súťaž vo varení zabíjačkovej kapustnice.

Dobrovoľník ochutnáva kapustnicu starostu Ružinova.

Zábava bola výborná. Ľudí prišlo neúrekom. Kapustnica aj víno chutíli.

17. november po dvadsiatich rokoch

Na Ružinovský cintorín zavítal aj prezident I. Gašparovič

Tohtoročný 17. november sa niesol v duchu osláv 20. výročia Nežnej revolúcie. V rámci tohto okrúhleho výročia Dňa boja za slobodu a demokraciu sa na Ružinovskom cintoríne stretli Politickí väzni zväzu protikomunistického odboja, slovenskí štátnici a verejne činné osobnosti, aby si na pietnej spomienke pripomenuli pamiatku popravených a umučených politických väzňov komunizmu. Pri ich pamätníku nechýbal ani prezident Slovenskej republiky Ivan Gašparovič, či ružinovský starosta Slavomír Drozd.

Spomienka sa začala veľmi dôstojným sprievodom, na čele s prezidentom SR Ivanom Gašparovičom. Za zvuku hymnickej piesne ho nasledovali štátni predstavitelia, zástupcovia z radov cirkvi a samotní politickí väzni bývalého režimu. K pamätníku položili množstvo vencov na znak úcty k hrdinom boja za demokraciu.

Sloboda je bremeno

Program otvorila slovenská štátna hymna, ktorú hral orchester, spolu s prejavom prezidenta SR. Ivan Gašparovič zdôraznil význam politických väzňov, ich poslanie ako i miesto demokracie v živote. „Boj za slobodu a demokraciu bol zložitý, prebiehal v konfrontácii so štátnou mocou, politickými procesmi, hľadaním vnútorného nepriateľa, sledovaním a zastráňovaním občanov. Služi ku cti týmto ľuďom, ktorí tomuto vzdorovali a vynútili aj pre nás, aby sme mohli žiť v slobode,“ povedal. Svoju reč pred-

niesla aj podpredsiedníčka SNS, Anna Malíková Belousovová, predseda Európskej federácie politických väzňov Jure Knezovič a predseda Zväzu protikomunistického odboja Arpád Tarnóczy, ktorý nezabudol na ťažké chvíle, ktoré počas minulého režimu prežili. Ocenil aj demokraciu, no zdôraznil, že sloboda je ťažké bremeno, ktoré treba vedieť niesť.

Vystúpil aj arcibiskup

Pietneho stretnutia sa zúčastnil aj ružinovský starosta Slavomír Drozd, ktorý spolu s prezidentom SR, predsedom Bratislavského samosprávneho kraja a vrakunským starostom finančne prispeli na rekonštrukciu pamätníka. Súhlasil s vyslovenými myšlienkami rečníkov a dokonca si aj zaspomínal na to, ako 17. november 1989 prežíval on sám: „Ja som bol vtedy v poslednom ročníku na vysokej škole, takže som ako študent vnímal nielen samotný 17. no-

Pietnej spomienky sa zúčastnili mnohí slovenskí a zahraniční predstavitelia.

vember ale i všetko, čo mu predchádzalo. Dalo by sa povedať, že vtedy panovala všeobecná eufória a entuziazmus. Boli sme plní ideálov.“ Spomienku zakončil arcibiskup Stanislav Zvolenský, ktorý pamiatke padlých hrdinov venoval modlitbu. Nechýbali ani

slová, s ktorými sa politickí väzni stotožňujú: „Kto stratil majetok, nestratil veľa. Kto stratil slobodu, stratil mnoho. Kto stratil vieru, stratil všetko.“

Zuzana TIŇOVÁ
Foto: md

Základné potraviny ako dar

Medzinárodný deň boja proti hladu pocítili aj v Ružinove

Slovenský Červený kríž v spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny – Oddelením hmotnej núdze a potravinárskou firmou zorganizovali projekt Medzinárodný deň boja proti hladu. Ten sa týka pomoci sociálne slabším rodinám a osamelým matkám s deťmi.

Konkrétne 252 bratislavským rodinám dobrovoľníci Slovenského Červeného kríža priniesli domov potravinový balík v hodnote 33 €. Celková hodnota všetkých balíkov bola tak vyše 9 000 €.

Roznáška do domu

Takúto formu podpory zorganizovali už po druhýkrát. „Ide o to, že rozdáваме potravinové balíčky. Obsah balíčka je hodnotný pre celú rodinu na dva mesiace. Rodina si môže pripraviť hlavné menu, pretože sa v ňom nachádzajú základné potraviny,“ uviedla Soňa Sládečková zo Slovenského Červeného kríža. Tento projekt má za úlohu pomáhať tým, ktorí to najviac potrebujú. „Nejakým spôsobom sme chceli pomôcť aj my. Samozrejme, aj spolu s ostatnými

organizáciami. Chceme podporiť aspoň dočasne. Tento balíček pomôže nielen mamičkám, či rodinám, ale vyslovene aj deťom,“ povedala Soňa Sládečková.

Potraviny, sa dajú kombinovať, alebo sa môžu užívať aj jednotlivito. „Je tam múka, cestoviny, soľ, cukor, olej, šošovica, rôzne konzervy, ako napríklad ryby, ďalej ovocné výživy a podobne...“, vymenovala dobrovoľníčka Soňa, ktorá tieto potravinové balíčky roznášala spolu s ostatnými príjemnými ľuďmi v tíme.

Rodiny, alebo osamelé mamičky sa o tejto forme pomoci dozvedeli vopred. Ľudia z Červeného kríža im zasielali listy v ktorých im oznámili deň, kedy im balík privezú, aby boli pripravení a určite zastihnuteľní v podvečernú hodinu doma.

27 balíčkov pre Ružinov

Reakcie obdarovaných sú prekvapujúce. Najmä však radostné. „Tým, že ten balíček je veľký, váži vyše 22 kilogramov, tak vidieť okamžite v ich očiach obrovskú vďaku. Uvedomujú si, aké je to veľmi potrebné,“ povedala Soňa. Keď sme sa obdarovaných mamičiek opýtali, či sú rady za takúto pomoc, odpoveď bola od všetkých rovnaká – áno,

a ešte ako... Myslím, že k tomu viac slov nie je potrebných. Soňa Sládečková dodala: „Niektoré rodiny reagujú aj emailami. Väčšinou sú to veľmi citové vyjadrenia vďaky, a práve tie nás posúvajú ďalej v tom čo robíme. Sú obrovským zadostučinením za takúto formu poskytnutej pomoci.“

V Ružinove poskytli balíček 27 rodinám. Základné potraviny dostalo aj 13 rodín vo Vrakuni, a sedem v Podunajských Biskupiciach. Ostatné dobrovoľníci rozviezli do iných častí Bratislavy, a do dvoch ďalších slovenských miest. Balíky v hlavnom meste tento rok neboli novinkou, ale premiéru mali rodiny v Senici a Leviciach. Dúfajme, že každý rok sa bude balíčkov rozdávať čoraz viac....

Lucia PALŠOVIČOVÁ

Mestskí poslanci nepodporili revitalizáciu parku

Ak by chceli čerpať eurofondy bude problem

Starosta Ružinova S. Drozd požiadal magistrát hlavného mesta o zverenie pozemku pod parkom Andreja Hlinku za účelom kompletnej revitalizácie tejto oddychovej zóny. Napriek potrebe rekonštrukcie, mestskí poslanci ružinovské snahy nepodporili.

„Som rozčarovaný. Je to bezprecedentné rozhodnutie. Vždy, keď mestské časti žiadali bratislavské zastupiteľstvo o zverenie pozemkov do ich správy za účelom rekonštrukcií a opráv, problémy neboli. Samozrejme, Ružinovu pomôcť nechcú. Ich rozhodnutím sa začatie rekonštrukčných prác minimálne zbzdí,“ uviedol pre Ružinovské

ECHO starosta. Jeho argumenty, že nepôjde o žiadnu výstavbu, ale skultúrnenie prostredia, aby sa do parku vrátil život, nezašli. Návrh nezískal dostatočnú podporu. Ružinovský poslanec V. Mikuš (OK) vysvetlil, že na revitalizáciu parku nie je potrebné zverovať pozemky: „Ak mestská časť chce, revitalizovať môže začať aj teraz. V správe má totiž

zeleň parku.“ Na to však starosta Slavomír Drozd zareagoval, že ak náhodou Európska únia v roku 2010 vyhlási výzvu na takúto činnosť, Ružinov nebude môcť žiadať o dotáciu, keďže nemá vzťah k pozemku. Eurofondy už pritom Ružinov získal na obnovu parku Ružová dolina. Mestská časť už má vypracovanú projektovú dokumentáciu na revitalizáciu, kto-

rá je zverejnená na www.ruzinov.sk. Na jej príprave sa podieľali aj pôvodní architekti parku. Oni sú dostatočnou zárukou, že park bude výhradne miestom na oddych pre všetkých Ružinovčanov. Na ilustráciu uverejňujeme hlasovanie poslancov Bratislavy aj s ich politickou príslušnosťou.

(ss)

Zdroj: bratislava.sk

Zasadnutie Mestského zastupiteľstva hl. m. SR Bratislava 19. 11. 2009 13:53:14, 32. hlasovanie, bod 15.

Uznesenie nebolo prijaté

Prítomní: 55 Áno: 16 Nie: 5 Zdržal sa: 34 Nehlasovali: 0

OBČIANSKY KLUB

Ballek: Zdržal sa
Blažej: Neprít.
Brezák: Zdržal sa
I. nám. Čilek: Áno
Čapček: Zdržal sa
Čecho: Zdržal sa
Dobrotková: Neprít.
Doktorovová: Zdržal sa
Duni: Neprít.
Encinger: Zdržal sa
Fabor: Zdržal sa
Gandl: Neprít.
Hargaš: Neprít.

Hruška SZ: Áno
Jandošová: Zdržal sa
Juriga: Neprít.
nám. Korček: Áno
Králík: Zdržal sa
Kríž: Zdržal sa
Kyselicová: Zdržal sa
Luptáková: Zdržal sa
Machajová: Nie
Meheš: Zdržal sa
Merva: Zdržal sa
Mikuš: Zdržal sa
Nevický: Neprít.
Orságová: Zdržal sa

Petrek: Neprít.
Raninec: Zdržal sa
Zahradník: Áno
Zápороžanová: Neprít.

KDH

Apalovičová: Neprít.
Augustín: Neprít.
Baranová: Áno
Baxa: Zdržal sa
Beleš DSS: Neprít.
Berta: Zdržal sa
Čičmanec: Zdržal sa

Dyttertová: Zdržal sa
Fiala: Zdržal sa
Kimerlingová: Zdržal sa
Koniár: Áno
Kosnáč: Áno
Kotul'a: Neprít.
Lehoczká: Neprít.
Lenč: Zdržal sa
Šramko: Zdržal sa
Závodský: Áno

SDKÚ-DS

Baranovič: Nie
Čerňanská: Zdržal sa
Gašpírik: Zdržal sa
Hanko: Neprít.
Huska: Áno
Kianička: Zdržal sa

Krištofičová: Neprít.
Mede: Zdržal sa
Mrva: Zdržal sa
Otčenášová: Zdržal sa
Trstenský: Zdržal sa

SMER-SD

Boháč SMER-SD: Áno
Dej SMER-SD: Áno
Drozd SMER-SD: Áno
Dubček Bez PP: Áno
Farkašová SF: Neprít.
Ferančíková SNS: Áno
Ftáčnik Bez PP: Áno
Hanulík SMER-SD: Neprít.

NF

Černá Bez PP: Nie
Házy Bez PP: Zdržal sa
Holčík Bez PP: Nie
Jaško Bez PP: Neprít.
Lacková Bez PP: Áno
Mráz Bez PP: Neprít.
Wolf Bez PP: Neprít.

Nezaradení poslanci

Beňuška NEKA: Neprít.
Budaj DÚ: Neprít.
Ferenčáková NEKA: Áno
Landl Bez PP: Neprít.
Mikušová NEKA: Zdržal sa
Minárik Bez PP: Nie

Čistota verejného priestranstva

Pri štekaní psov sa treba obrátiť na správcu budovy

V zmysle platných právnych noriem je potrebné vytvoriť vyhovujúci systém pre chovateľov psov v zmysle platných predpisov a zároveň je žiaduce, aby mohli verejné priestranstvá používať i tí občania, ktorí psov nevlastnia.

Schválením Všeobecného záväzného nariadenia (ďalej VZN) č.2/2003 o niektorých podmienkach držania psov na území MČ Ružinov zo dňa 24. 6. 2003 sa ustanovili povinnosti pre občanov, chovateľov psov. V zmysle tohto VZN je každý psičkar povinný zbierať exkrementy po svojom psíkovi. Správanie občanov je o tom, ako sa sami správajú k svojmu blízkeho okoliu a ako im záleží na životnom prostredí, v ktorom žijeme. MČ Ružinov ročne investuje do vysávania exkrementov a výmeny košíkov desaťtisíce eur.

94 košov

Mestská časť Bratislava-Ružinov aktívne pristupuje k problematike verejného poriadku ohľadne chovu spoločenských zvierat tým, že vytvára pre svo-

jich občanov nadštandardné podmienky na dodržiavanie čistoty a poriadku pri užívaní verejných priestranstiev. Psičkarom je k dispozícii 94 ks špeciálnych nádob, ktoré sú pravidelne dopĺňané vrecúškami, vo verejnej zelene v blízkosti obytných domov sú umiestnené tabule „zákaz znečisťovania“. Žiaľ, životnosť týchto tabulí trvá len niekoľko dní! Stavajú sa terčom vandalizmu, pre niekoho, komu nezáleží na čistote a poriadku a sami sa pričiňujú o tento neželaný stav. V spolupráci so školami robíme osvetu a propagáciu zodpovedného chovu spoločenských zvierat. Tento rok bolo opäť zavedené vysávanie psích exkrementov a novinkou tohto roku sú asistenti verejného poriadku, ktorý v spolupráci s Mestskou políciou Bratislava-Ružinov pra-

videlne každý mesiac kontrolujú psičkarov.

Druhým problémom pri chove spoločenských zvierat sú podnety občanov pri vedení psov. V poslednom období sme zaznamenali stúpajúci počet sťažností a podnetov od občanov na voľne pustené psy, hlavne veľké plemená, ktoré pobejú často bez náhubku a vôdžky, s tým súvisí napádanie ľudí a zvierat. Týmto chceme upozorniť na nezodpovedné konanie a porušovanie zákona o psoch č. 282/2002 Z.z. a už spomenutého VZN. Čisté a bezpečné mesto je želanie každého z nás. Každý má rád príjemné a čisté prostredie, či je vlastníkom psa, alebo nie.

Štekanie psov

Referát kontroly v spolupráci s referátom životného prostre-

dia na ružinovskom úrade často riešia aj podnety so štekajúcim psom v byte či vo firme. Poškodzovaní vlastníci bytov by sa v prvom rade mali obrátiť na svojho správcu, ktorého povinnosťou je a udržiavať poriadok v zmysle domového poriadku a zákona č.182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov zo dňa 8.7.1993.

Mestská časť môže v rámci svojich kompetencií pomôcť urovnať susedský spor len dohovorom, odporučiť majiteľovi psa výcvik a upozorniť ho na to, že porušuje § 127 Občianskeho zákonníka. Ak nedôjde k náprave a situácia naďalej pretrváva, podnet sa odsúpi na Obvodný úrad Bratislava ako občiansko-právny spor.

(žp)

Viedeň očami ružinovských seniorov

Osemdesiat ružinovských dôchodcov navštívilo jesennú Viedeň

Účastníci zájazdu organizovaného Mestskou časťou Bratislava-Ružinov strávili deň nakupovaním, návštevou výstavy, ale aj prehliadkou hlavného mesta susedného Rakúska.

Napriek upršanému počasiu boli účastníci výletu spokojní.

Už v skorších ranných hodinách sa skupinka seniorov vybrala do rakúskej Humy, centra nákupov všemožných vecí. Dôchodcov však najviac zaujímal potravinársky tovar. „Ja som si už nakúpila kávu a aj nejaké sladkosti,“ povedala pani Mária. Podľa Jána sa oplatili kupovať aj iné veci: „Ja som kúpil už fľašu campari, to sa tu oplatí oveľa viac ako na Slovensku.“ Mnohí seniori kupovali aj darčeky pre

rodiny. Veď Mikuláš a Vianoce sú pomaly za dverami.

Výstava pre seniorov

Po ranných nákupoch sa seniori zúčastnili tradičnej Výstavy pre seniorov, tentoraz situovanej neďaleko zábavného centra Prater. Ide o tradičný veľtrh s pomôckami pre seniorov, zdravotnou výživou i poradenským servisom, ktorý sa koná dvakrát do roka. Ružinovskí dôchodcovia tu

strávili tri hodiny meraním tlaku, hodnoty cukru, ochutnávaním výrobkov zdravej výživy. Dámy sa pokochali na kožuchoch, šperkoch i špeciálnej dekoratívnej kozmetike. Pánov zaujali praktické veci, ale aj rekreačné pobyty, ponuka obrovských člnov či špeciálna výbava do kuchyne určená pre ľudí s pohybovými obmedzeniami. Po celom dni chôdze sa mohli zveriť do rúk masérov. Obľúbená bola najmä thajská masáž, ktorá spája prvky strečingu, masáže s využívaním tlakových bodov na to, aby uvoľnila energiu. Človek sa po takejto masáži cíti lepšie, silnejšie a šťastnejšie.

Centrum Viedne

Výlet do jesennej Viedne bol naozaj jesenný. Počasie tentoraz Ružinovčanom neprialo a každú chvíľu spáchlo. Návšteva veľkých viedenských záhrad síce nebola možná, no náhradná alternatíva sa našla. Sprievodca Peter Sujo im pripravil výlet historickým centrom mesta. „Ide o centrálnu časť Viedne, ktorá je plná staršej aj mladšej histórie.“ Dôchodcovia napríklad videli po-

mník Márie Terézie, známu Viedenskú Albertinu s jej sochami, ktorá je neďaleko Viedenskej opery. Celá prehliadka mesta sa im veľmi páčila, ocenili najmä obsažný výklad. „No bola som vo Viedni už veľa ráz, ale nikdy som nezažila takýto pútavý výklad. Dozvedela som sa veľa o histórii mesta,“ tešila sa pani Ľudmila. Dôchodcovia sa Viedňou prechádzali pár hodín, až kým po nich opäť neprišli autobusy. Bratislava však nebola poslednou zastávkou...

Záverečné nákupy

Z Viedne sa skupinka vybrala neďaleko predmestia Schwechat. Tu minuli posledné vreckové najmä na rakúske čokolády. Do Bratislavy dorazili už za tmy, plní zážitkov z výletu. Emília Kurucová z referátu školstva a sociálnej politiky Miestneho úradu Bratislava – Ružinov výlet hodnotí pozitívne: „U dôchodcov sú tieto výlety do Viedne veľmi obľúbené, vždy si tam nájdú niečo svoje.“

Zuzana TIŇOVÁ

Foto: autor

Vydarené podujatie

Mestská časť prispela na výlet seniorov do Čiech

V súvislosti s Mesiacom úcty k starším, priam na jeho prahu, zorganizovala 30. 9. 2009 Okresná organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska Bratislava 2 pre aktívnych členov svojich základných organizácií zájazd na Južnú Moravu.

Naším cieľom bola návšteva časti Lednicko-valtického areálu, jednej z najzaujímavejších perál pokladnice historického a kultúrneho bohatstva Českej republiky. Táto pamiatka na slávny rod Lichtenštejnovcov je od roku 1996 v zozname miest Svetového kultúrneho a prírodného bohatstva UNESCO. Celý areál sa rozkladá na ploche 2 000 km² a považujú ho za najrozsiahlejšie človekom vymodelované územie v Európe. Samozrejme, že na takom rozsiahlom území sme za jediný deň nemohli stihnúť všetko, čo areál ponúka. Tu sme okrem dobovo zariadených sál najviac obdivovali na obdobie 19. storočia unikátne riešenie ich vykurovania, zariadenie kúpeľne, vyrezávané kazetové stropy prevažnej väčšiny miestností a predovšetkým vyrezávané drevené schodisko v knižnici, ktoré

je svetovým unikátom. Následne dvojhodinové voľno využili naši seniori podľa svojho rozhodnutia. Možností mali niekoľko. Niektorí navštívili vychýrený Lednický skleník, zopár ich vystúpilo na blízky minaret, či sa poprechádzalo po prekrásnom anglickom parku popretkávanom mostíkmi medzi rybníkmi, respektíve na rieke Dyje.

Samozrejme tých, ktorých rozboleli nohy a navyše počasie nebolo príliš prajné, prilákala veľmi dobrá cukráreň v blízkom Obecnom dome, prípadne vôňa z vedľajšej reštaurácie na ochutnanie umenia miestnych kuchárov.

Cestou späť sme prechádzali Břeclavou a aspoň z okien autobusu sme mohli obdivovať niektoré zaujímavé stavby tohto mesta. Zlepšené počasie, získané poznatky, príjemné zážitky

Časť našich seniorov pred hradom vo Valticiach.

a spoľahlivý vodič autobusu sa prejavili aj vo veľkej spokojnosti našich seniorov so zájazdom. Záverom, aj v mene účastníkov, treba vysloviť poďakovanie starostovi Mestskej časti Bratislava – Ružinov Ing. S. Drozdovi

a Mgr. M. Bartákovéj z Miestneho úradu Bratislava – Ružinov za finančný príspevok, vďaka ktorému bolo možné tento zájazd uskutočniť.

Miroslav VRÁBLIK

Foto: autor

Objektívom spomienok...

Na prezentácii sa zúčastnil aj spisovateľ Ladislav Ťažký, prispievateľ Ružinovského ECHA

Objektívom spomienok. Tak znie názov knihy, ktorú vydala Knižnica Ružinov ako deviaty zväzok v rámci svojej edície **Všeličo a možno si ju zakúpiť** v pobočkách knižnice. Jej autorom je hudobník a režisér Ružinovčan Pavol Fükö.

K opísaniu a zaznamenaniu veselých i vážnych príhod a situácií zo života Slovenskej televízie, ale i svojho vlastného, ho priviedli takmer štyridsaťročné skúsenosti hudobníka, televízneho režiséra, ale najmä človeka. Prezentácia knihy sa uskutočnila s veľkou parádou – tak, ako sa patrí na titul, ktorý sa bežne na pultoch kníhkupectiev nevyskytuje. Všetko sa udialo v Dome kultúry Ružinov, a to spôsobom naozaj veľkolepým a reprezentatívnym. Prítomní boli mnohí významní hostia nielen z oblasti masmediálnej a literárnej, ale i z radov divadelníkov, hercov, filmárov a hudobníkov.

Rina Horáková – riaditeľka knižnice, profesor Karol Kapeller a Jaroslava Selešová

Prišli legendy

Svojou prítomnosťou poctili podujatie mnohí. Napríklad legenda slovenskej literatúry Ladislav Ťažký, organový virtuóz

Selešovej. Výstava – okrem iného – ladená aj vo farbách jesene, bola verejnosti prístupná v Dome kultúry Ružinov a mala názov *Obrazy – kombinovaná*

Stretnutie seniorov

Tradičné stretnutie ružinovských seniorov v rámci Mesiaca úcty k starším sa opäť konalo v Dome kultúry Ružinov. Celú akciu pripravili už stáli a tradiční partneri, Knižnica Ružinov a Jednota dôchodcov v Ružinove. Podujatie moderovala, ako aj predchádzajúce dve, riaditeľka knižnice PhDr. Darina Horáková a v takmer plnej sále vládla priateľská a vľúdna atmosféra. Stretnutie seniorov prišli pozdraviť aj zástupcovia ružinovského poslaneckého zboru, čo bolo prijaté s radosťou a zadosťučinením. Po tradičných bodoch programu (príhovory a ocenenie ľudí, ktorí v danom roku významne prispeli k oživeniu a rozmachu spoločenského života seniorov) vystúpil folklórny súbor Karpaty, a veru nechýbalo veľa a prítomní by nedbali aj si zakrepčiť spolu s tanečníkmi na pódiu. Špeciálnym bonusom alebo čerešničkou na

torte – ktorú ako prekvapenie pripravila pani riaditeľka knižnice – bolo záverečné vystúpenie Antona Baláza nenápadne sediaceho v hľadisku, ktorý sa seniorom prihovril – ako sám povedal, „veď som jedným z vás“ – zaspomínal, zažartoval, zauvažoval a napokon i zaspieval. A to sa k nemu pripojili už mnohí prítomní, aby si pripomenuli.

Keď sa niečo robí s chuťou

Nemožno sa ubrániť pocitu, že všetky tieto jesenné podujatia – a to súdiac najmä podľa ohlasu a odozvy, ktorú vyvolali v radoch ružinovskej verejnosti – majú čoraz vyššiu úroveň a organizátori ich pripravujú s chuťou, radosťou a neformálne. Ono to vlastne ani nie je pocit, ale nevyvrátiteľný fakt a skutočnosť, ktorá nás všetkých teší. A tak je to správne a tak to má byť.

(kuz)

Foto: autor

Dve žijúce legendy. Vľavo virtuóz prof. Ferdinand Klinda, vpravo spisovateľ Ladislav Ťažký

a pedagóg Ferdinand Klinda, hviezdy televízneho hlásateľského neba Blažena Kočtúchová, Dana Hermannová, predstaviteľka služobne mladšej generácie televíznych hlásateľiek Nora Beňáčková, Dušan Gábor – jeden z prvých šéfredaktorov v Slovenskej televízii, člen činohry SND Juraj Slezáček, ktorý predniesol úryvok z knihy, klavirista Ivan Gajan, ktorý bravúrne zahral Schuberta a Beethovena, architekt J. Havaj – autor návrhu a výtvarného riešenia pozvánky a krstného listu, textilná výtvarníčka Mária Antónia Füköová, ktorá podujatie oživila svojimi dielami... a ďalší a ďalší... A keď sme už pri tých spomienkach, tak treba konštatovať, že knižnica pripravila aj vernisáž výstavy výtvarníčky Jaroslavy

technika. Jaroslava Selešová upútala prítomnú verejnosť netradičným a nie bežne používaným stvárnením a kombináciou motívov a symbolov, ktoré sú odrazom jej vnútorného sveta a pocitov, ktoré v ňom dominujú. Svojimi vystúpeniami obohatili vernisáž niekoľkí hostia, medzi nimi i Zdeno Sychra a Nora Blahová – legendy slovenskej populárnej hudby. Svoju vlastnú báseň predniesol stále vitálny a neúnavný prof. MUDr. Karol Kapeller.

KOMANDOR

Garancia najnižšej ceny

0908 777 700

• ŠATNÍKY • OBÝVAČKY • POSTELE, MATRACE
• NÁSTENNÉ TAPETY • PLASTOVÉ OKNÁ
• INTERIÉROVÉ DVERE

KUPÓN NA ZĽAVU 10% platí do 31.12.2009

Grösslingova 5,
pasáž LUXOR,
Bratislava

Dudvážska 5,
Nákupné centrum
HRON, Bratislava

Bratislavská 21,
Šamorín

www.obyvacky.com

www.superinterier.sk

OBČANIA ODO MŇA ŽIADAJÚ

Jedným z najalarmujúcejších prípadov v našom súdnictve je 30-ročný d

Za viac ako sedem rokov pomohol úrad verejného ochrancu práv tisícom ľudí v ich ťažkých životných situáciách. „Nikoho neodmietame, ak prípad nepatrí pod našu kompetenciu, občanov aspoň usmerníme, kde majú hľadať pomoc,“ hovorí právnik Pavel Kandráč, ktorý post verejného ochrancu práv zastáva už ôsmy rok.

Post ombudsmana vykonávate už druhé obdobie, teda vyše 7 rokov. Ako sa odvtedy zmenilo vnímanie funkcie ombudsmana zo strany obyvateľstva? Už vedia, čo od vás môžu žiadať? Alebo sa na vás ešte stále obracajú aj s požiadavkami typu poskytnite mi úver a podobne...?

Samozrejme, že požiadavky, s ktorými sa občania obracajú na verejného ochrancu práv sú rôzne. Viacerým zrejme názov tohto inštitútu evokuje oveľa širšiu pôsobnosť, ako je verejnému ochrancovi práv z Ústavy Slovenskej republiky a zákona daná. Za sedem rokov v tejto funkcii som získal značné množstvo poznatkov, ktoré ma oprávňujú vysloviť isté závery, stanoviská, návrhy a názory. Môžem teda zodpovedne povedať, že čo sa týka funkcie verejného ochrancu práv, alebo, ak chcete, ombudsmana, jej vnímanie občanmi sa každým rokom mení a čo ma teší, v náš prospech. Pribúda tých, ktorí vedia, čo patrí do pôsobnosti verejného ochrancu práv. Príčiny toho, že ľudia nás vyhľadávajú aj pri problémoch mimo pôsobnosti verejného ochrancu práv, vidím v našej ochote a ústretovosti nikoho neodmietnuť. Vo veciach nad rámec pôsobnosti poskytujeme právne usmernenia. Ak by som to mal zhrnúť, podľa môjho názoru ideálny stav v tejto oblasti nikdy nebude, ale pozitívne je, že zlepšení, aj keď v malej miere, pribúda.

S čím netradičným sa na vás obracajú občania?

Je toho veľa. Občania napríklad žiadajú od verejného ochrancu práv a jeho kancelárie radu, ako sa dostať zo situácie, keď ich vyzývajú na splácanie úverov, ktoré si dobrovoľne zobrali. Majú tiež dojem, že u nás uspejú so žiadosťami o pridelenie bytu, zamestnania alebo, že by sme im mohli sprostredkovať osobné stretnutie s prezidentom Slovenskej republiky či s niektorým z ministrov. Časté sú aj prípady, keď nás žiadajú, aby sme zasiahli do vecí, ktoré patria do suverenity cudzích štátov. Pri najlepšej vôli sú to nesplniteľné želania. Aj v takýchto prípadoch sa však snažíme pomôcť usmernením, ako by mali svoj problém riešiť, a vysvetlením pôsobnosti verejného ochrancu práv. Vo väčšine prípadov naše usmernenia prijímajú, hoci sa stretávame aj s nepochopením, keď podávateľia podnetov považujú svoj názor za

jediný správny a žiadnu inú argumentáciu neakceptujú.

Viem, že najčastejšie riešite pomoc pri porušení práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov, to je asi najväčšia podstata vašej funkcie. Je tá situácia s vymáhateľnosťou práva taká zlá? Môžete uviesť niektorý hraničný, odstrašujúci príklad, keď sa občan domáha svojich nárokov aj viac rokov?

Základné práva a slobody sa na Slovensku neporušujú masovo. Právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov je však už dlhé roky podľa našich zistení najčastejšie porušovaným základným právom, predovšetkým v konaní súdov, orgánov územnej samosprávy, Sociálnej poisťovne, obvodných pozemkových úradov, správ katastra a ministerstiev. Upozorňujem na to od nástupu do funkcie v každej správe o činnosti verejného ochrancu práv, ale aj pri iných príležitostiach tak predstaviteľov zákonodarnej, výkonnej, ako aj súdnej moci. Smutným rekordom v tejto oblasti je dedičské konanie trvajúce neuveriteľných takmer tridsať rokov, k ukončeniu ktorého som prispel. Ak aj predpokladáme, že ide o ojedinelý prípad, jeho existencia v demokratickom a právnom štáte, zaručujúcom riadne fungovanie všetkých zložiek štátnej moci, za ktorý Slovenskú republiku považujem, je neprípustná. „Odstrašujúci“ je určite aj prípad detí, ktoré sa domohli sirotských dôchodkov až tri roky po smrti otca, keď požiadali o pomoc Kanceláriu verejného ochrancu práv. Ďalej je to prípad matky, ktorá podala na súd návrh na určenie výživného v čase, keď mal jej syn tri roky a súd v jej veci rozhodol, keď dieťa dovŕšilo devätnásť rokov. Teda po šiestnástich rokoch, až keď som sa ako verejný ochranca práv začal o prípad zaujímať. Pomalá spravodlivosť ohrozuje účinnosť a dôveryhodnosť justície. Všetky zbytočné prieťahy v konaní, bez ohľadu na to, či trvajú kratšie alebo dlhšie, sú zásahom do života ľudí. Predstavte si napríklad, že úver na byt sa vám predraží len preto, že kataster nehnuteľností vo veci záložného práva k nemu už pol roka nekoná. Aj taký problém sme riešili. Ďalej priznávanie dôchodkov trvá u nás príliš dlho. Ak vezmeme do úvahy, že pre seniora je starobný dôchodok jediným zdrojom príjmu, zbytočné

prieťahy v konaní pri rozhodovaní o jeho priznaní môžu spôsobiť budúcemu poberateľovi obrovské problémy. Škody zo zbytočných prieťahov bývajú ešte väčšie, ak sa týkajú detí – napríklad ich zverenia do starostlivosti jedného z rodičov po rozvođe, výživného, osvojenia a podobne, lebo v týchto prípadoch následkom zbytočných prieťahov dochádza nielen k materiálnemu, ale aj k citovému trápeniu, ktoré je mimoriadne bolestivé. Preto je potrebná trvalá ochrana základných práv a slobôd, ktoré zaručuje Ústava Slovenskej republiky, aj mimosúdnou cestou – prostredníctvom verejného ochrancu práv.

Ako sa zmenila vymáhateľnosť práva občanov, keď porovnáme dnešok s rokom 2002, keď ste ako ombudsman začínali? Trvajú napríklad súdne prieťahy kratšie?

Z môjho porovňovania situácie dnes a v roku 2002 vyplýva záver, že občania sa stále ešte pomerne zdĺhavo domáhajú svojich práv. Aj v súčasnosti sa vyskytujú zbytočné prieťahy v súdnych konaniach, ktoré trvajú aj niekoľko rokov. Je však potrebné uviesť, že situácia sa zlepšuje (aj keď len málo). Hoci súdy prejavujú zvýšené úsilie, stále ich brzdia konania, ktoré sa vedú ešte zo začiatku deväťdesiatych rokov minulého storočia.

Ako sa zmenila situácia, čo sa týka vášho vnímania zo strany štátu? Dlho ste mali problém nájsť priestory pre váš úrad. Je už dnes ombudsman rešpektovaný úradom zo strany inštitúcií?

Verejný ochranca práv sídli síce v peknej časti Bratislavy – v Ružinove, na Nevädzovej 5, avšak stále v podnájme. Kancelária verejného ochrancu práv od svojho vzniku vyvíjala, vyvíja a bude vyvíjať maximálne úsilie o získanie administratívnej budovy alebo jej časti vo vlastníctve štátu. Pravda je totiž taká, že podiel nájomného za prenájom administratívnych priestorov a služieb s tým súvisiacich na celkových výdavkoch za tovary a služby predstavuje približne 60 percent z bežných výdavkov. Všetci by sa dali zlepšiť v prípade k občanom. Napríklad vítaný by bol bezbariérový vchod do Kancelárie verejného ochrancu práv. Nemôžeme si však dovoliť prostriedky štátu vkladať do súkromnej firmy, ktorá budovu

vlastní. Preto musíme – ako aj v prípade imobilných podávateľov podnetov – využívať náhradné riešenia. Dovolím si však povedať, že aj napriek týmto problémom sme dokázali doslova na zelenej lúke vybudovať efektívnu a uznávanú inštitúciu na ochranu základných práv a slobôd, ktorá požíva úctu a autoritu za výsledky svojej práce.

V roku 2002 ste povedali: „Môj pracovný čas sa začína o siedmej a končí sa po dvadsiatej druhej.“ Kedy ste dnes prišli do práce a kedy z nej plánujete odísť?

Nič sa na tom nemení ani po siedmich rokoch. Životné osudy ľudí nie sú tovar, ktorý, keď obrazne povedané „padne“, zatvoríte v predajni a na druhý deň si ho nájdete v nezmenenej podobe. Čas môjho príchodu do kancelárie a odchod z nej nie je dôležitý. Ľuďom treba ich problémy pomáhať riešiť – najlepšie hneď – a „od stola“ to málokedy ide. Žijem s nimi a hľadám riešenia – málokedy si dovoľm deliť deň na pracovný a ten druhý. Vyznávam filozofiu, že raz vidieť je viac ako stokrát počuť. Preto podnety často preskúvam priamo na mieste. Z tohto dôvodu veľa cestujem po Slovensku, stretávam sa s pracovníkmi orgánov verejnej správy na rôznych úrovniach priamo v regiónoch. Navštevujem školy, detské domovy, reedukačné domovy, počúvam a diskutujem – s deťmi, učiteľmi, so seniormi... Na základe poznatkov, ktoré som získal, formulujem potom návrhy pre poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, upozorňujem ich na možné problémy v pripravovaných i už účinných zákonoch. Žiadosti o stretnutia prakticky neodmietam. S ľuďmi treba hovoriť, právne ich vzdelávať, usmerňovať, naučiť ich, aby predvídali dosah svojich rozhodnutí a uvedomovali si zodpovednosť za ne. Žiaden zákon mi to neprikazuje. Zvyšovanie právneho vedomia však od nástupu do funkcie považujem za svoju prioritu, za jednu z trvalých úloh, a to nielen z hľadiska súčasnosti, ale najmä budúcnosti. Múdry, vzdelaný a informovaný občan je najlepšia záruka ochrany práv.

Na Slovensku vznikajú ďalšie funkcie "ombudsmana". Bratislavské MHD má svojho ombudsmana, najväčší mobilný operátor má svojho ombudsmana, rovnako aj banky poznajú takúto funkciu, ale sú aj ďalší. Ako sa

NEMOŽNÉ, NAPRÍKLAD AJ BYT

17

edičský spor. „Pomohol som ho ukončiť“, hovorí verejný ochranca práv

na nich pozeráte? Prekáža vám ich činnosť, respektíve označenie "ombudsman"?

Vítam iniciatívu zameranú na vznik postov, ktoré by zachytávali problémy ľudí so zámerom riešiť ich, aby nestihli nadobudnúť veľké rozmery, ale len vtedy, ak nie sú výsledkom podľahnutia akýmsi módnym trendom. Z môjho hľadiska to predpokladá, že na týchto postoch budú pôsobiť ľudia, ktorí danej problematike rozumieju, sú s ňou profesijne zžití, majú na ňu kvalifikáciu. Keďže výber a financovanie je v rézii firiem, ktoré si takýchto „ombudsmanov“ ustanovili, nebudem sa k nemu konkrétnejšie vyjadrovať. Čo sa týka názvu týchto postov, stáva sa, že občania sa pomýlia a sťažnosť, s ktorou sa mienili obrátiť na niektorého zo špecializovaných „ombudsmanov“, zašlú k nám, do Kancelárie verejného ochranca práv. Kým potom nájde pôvodného adresáta, chvíľu to trvá a riešenie ich problému sa takto zbytočne predlžuje. Kladiem si otázku, prečo kontrolu nemôžu vykonávať len inštitúcie, ktoré ju majú v náplni činnosti? Existujú predsa v každej organizačnej jednotke a ich pomenovanie je u občanov zité.

Vaše zastúpenie je aj v niektorých regiónoch Slovenska. Akú odozvu zo stretnutia s občanmi dostávate v tomto období v čase krízy? Menia sa aj s krízou problémy ľudí?

Z mojich poznatkov, ani z poznatkov mojich spolupracovníkov – právnikov Kancelárie verejného ochranca práv, ktorí pravidelne dochádzajú dnes už do dvanástich regionálnych pôsobísk verejného ochranca práv – nevyplýva, že by súčasná kríza nejako významne menila štruktúru problémov, s ktorými sa na nás ľudia obracajú. Prevažujú sociálne, občiansko-právne veci, susedské, rodinné a majetkové spory, exekúcie, občania žiadajú pomoc pri riešení problémov týkajúcich sa trestnej oblasti a samozrejme namietajú zbytočné prieťahy v konaní súdov a orgánov verejnej správy.

Pred časom sa o vás písalo v súvislosti s odmietnutím snahy znížiť trestnú zodpovednosť detí zo 14 na 12 rokov. Prečo ste sa postavili proti tejto možnosti, keď sú dokázateľné prípady, že deti páchajú zločiny vďaka tomu, že sú si vedomé svojej nestihateľnosti?

Názory o potrebe znížiť vekovú hranicu trestnej zodpovednosti zo štrnást na dvanásť rokov, ktoré sa objavili ako reakcie na neslávne známy policajný zásah proti deťom v Košiciach, som naozaj prijal

Pavel Kandrač

so znepokojením. Som presvedčený, že v prípadoch, keď deti a mládež porušujú práva iných, len ich trestanie na zmenu nestačí. Cieľom musí byť dôsledná, komplexná a koordinovaná starostlivosť o deti a mládež ako súčasť sociálnej politiky štátu. Preferujem výchovu a prevenciu; podľa mňa sú to najúčinnnejšie spôsoby ako nielen deťom zabrániť páchať protispoločenskú činnosť. Dávam v tejto súvislosti opätovne do pozornosti náš projekt detských spolupracovníkov verejného ochranca práv, ktorí pôsobia v školách, detských domovoch a ďalších zariadeniach pre deti. Vznikli z iniciatívy detí a „detskí ombudsmeni“ sú akousi predĺženou rukou verejného ochranca práv. Pravidelne sa s nimi stretávam, vzdelávam ich, konzultujeme spolu možné riešenia problémov, ktoré objavili. Týmto spôsobom nezostávajú „zabudnuté“ ani veci, o ktorých by sa dospelí možno od detí nikdy nedozvedeli. Teším sa, keď nám učitelia píšú, že deti takáto spolupráca baví, že sa s poslaním „detského ombudsmana“ stotožnili. Mimochodom, v otázke vekovej hranice trestnej zodpovednosti som našiel zhodu aj s členmi delegácie Európskeho výboru na zabránenie mučenia a neľudského či ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania, ktorí nás nedávno navštívili. Predmetom

diskusie bol aj zámer stanoviť spoločnú hranicu veku trestnej zodpovednosti v rámci Európskej únie.

Ešte je aktuálna vaša snaha o rozšírenie pôsobnosti na všetky práva a slobody fyzických a právnických osôb? Kde konkrétne, okrem tých oblastí, ktoré definuje zákon, vidíte možnosť pomôcť občanom z hľadiska vášho úradu?

Áno, táto moja snaha je stále aktuálna. Aj v roku 2010 budem poslancom Národnej rady Slovenskej republiky v správe o činnosti opätovne, na základe mojich poznatkov, odporúčať rozšírenie pôsobnosti verejného ochranca práv tak, aby chránil nielen základné, ale všetky práva a slobody fyzických osôb a právnických osôb pri konaní, rozhodovaní a nečinnosti orgánov verejnej správy. Rozšírenie pôsobnosti (nie právomocí) na celú „maladministráciu“, čiže zlú, chorú či nedostatočnú správu, na prípady, v ktorých sa nerešpektuje princíp dobrej správy, by umožnil verejnému ochrancovi práv pomáhať oveľa širšiemu okruhu občanov, ako mu to Ústava Slovenskej republiky a zákon o verejnom ochrancovi práv v súčasnosti dovoľujú.

Nedávno ste sa zasadzovali za rozšírenie svojich kompetencií, aby ste mohli pomôcť aj tým, ktorých spory nezapadajú do va-

ších práv. Ide napríklad o snahu riešiť aj občianske, napríklad susedské spory. V akom štádiu je toto úsilie a čo vás k tejto snahe vedie?

Poslaním verejného ochranca práv nie je riešiť spory medzi občanmi navzájom, ale medzi fyzickými osobami – občanmi a právnickými osobami a orgánmi verejnej správy v prípadoch, ak je ich konanie, rozhodovanie alebo nečinnosť v rozpore s právnym poriadkom. Ide nám o rozšírenie pôsobnosti, zdôrazňujem, nie právomocí, aby verejný ochranca práv chránil nie iba základné, ale všetky práva a slobody fyzických a právnických osôb pri konaní, rozhodovaní a nečinnosti orgánov verejnej správy. Opätovne aj v roku 2010 upozorním Národnú radu Slovenskej republiky, že ja i Kancelária verejného ochranca práv sme po vzore ombudsmanov v iných štátoch Európskej únie pripravení na rozšírenie pôsobnosti na celú tzv. maladministráciu. V súčasnosti som nútený podnety nad rámec pôsobnosti odkladať. Aj napriek tomu v snahe pomôcť poskytujeme v Kancelárii verejného ochranca práv občanom, ktorí sa na nás obrátia, usmernenia, ako by mali svoju vec riešiť. Rozšíriť pôsobnosť verejného ochranca práv by mohla Národná rada Slovenskej republiky novelizáciou ústavy a zákona o verejnom ochrancovi práv. V roku 2006, keď parlament otváral základný zákon štátu, však odporúčanie verejného ochranca práv, podopreté jeho skúsenosťami v tejto oblasti, zostalo poslancami nevypočítané.

Váš úrad sídli v bratislavskej mestskej časti Ružinov. Ako tento fakt vnímate? Nemajú občania problém vás nájsť? Máte nejaké podobné reakcie? Je sídlo vášho úradu dostačujúce po stránke potreby kvalitne naplniť poslanie ochranca práv občanov?

Je nepochybné, že komunikácii sa lepšie darí v estetickom prostredí. Z toho pohľadu som s umiestnením súčasného sídla verejného ochranca práv v mestskej časti Ružinov spokojný. Z druhej strany, aj keď občania už cestu k nám dobre poznajú, myslím si, že ak by sme sídlili bližšie k centru, boli by sme dostupnejší pre väčší počet ľudí. Rovnako ma mrzí, ako som už spomínal, že služby verejnosti poskytujeme v prenajatých budovach a nie v objekt, ktorý patrí štátu. Tento stav sa snažíme od počiatku zmeniť.

Ludovít Bartok

„To budú záchranári. Naberte im teplého čaju, idem otvoriť.“ Vrchná sestra sa o chvíľu vrátila s dvoma chlapmi, ktorí sa pozdravili a posadili sa unavene k stolu. Vďaka prijali čaj a spýtavo sa obzerali okolo seba po veľkej jedálňe osvetlenej sviečkami.

„A deti ste kam schovali?“ spýtal sa ten s bradou.

„Do suterénu. Sú vystrašené, ale to sme aj my,“ odpovedala vrchná sestra.

„Deťom nič nechýba. Vitajte páni a ďakujem, že ste prišli!“ Službukonajúci lekár práve vošiel a podával si so záchranármi ruku.

„Som doktor Novák,“ predstavil sa chlapovi, ktorého nepoznal. „Ahoj, Jožko,“ pozdravil bradatého, s ktorým sa poznal zo spoločných akcií, keď pomáhal horskej službe.

„Som Ivan Kamenár, záchranár. Pracujem v Bratislave, no bol som tento týždeň tu

Ivan sa obrátil k doktorovi Novákovi:

„Máte prehľad o škodách na budove?“

„Strhlo plech zo strechy a porozbýjalo okná. Mali by sme ich provizórne prekryť.“

O chvíľu sestrička priniesla pevné igelitové vrecia, deky a pripínačky. Keď ich podávala záchranárovi, pozrela mu do tváre a prekvapene opáčila:

„Ivan? Si to ty?“

„Mariana? Mariana Tichá! Je to možné? Čo tu robíš?“ Obaja boli rovnako vyvalení.

„Ja tu pracujem, ale čo tu robíš ty?“

„Pomáham. Netušil som, že žiješ v Tatrách.“

Doktor Novák sa usmial a usúdil:

„Vidím, že sa poznáte, takže by ste mohli tie okná pozakryvať spolu. Súhlasíte?“

Ivan s Marianou sa pozreli na seba a prikývli.

„Veď vidíš, toto je celý môj svet. Okolo mňa hory a kopa detí.“

„Ostala si v zdravotníctve. V dnešnej dobe, všetka česť.“

„Ale veď aj ty pracuješ v zdravotníctve, či nie?“

„V podstate máš pravdu, aj keď isté rozdiely tu sú. A čo tvoje deti? Myslím vlastné.“

„Zatiaľ žiadne nemám. A ty?“

„Máme desaťročného syna. S bývalou manželkou. Nevydržala ten môj dobrodružný spôsob života...“

Zakrývali vybité okná a pritom si stále mali čo povedať. Keď skončili, začalo svať. Po víchrici neprestal ani na druhý deň fúkať silný vietor. Po večernej katastrofe ostali všade stopy, ktoré denné svetlo začalo odkrývať v plnom rozsahu. Aj najsilnejším chlapom sa v to ráno tislí slzy do očí, keď videli okolo seba tú spúšť. Tatry už nikdy nebudú také isté, ako boli deň predtým.

Mariana pozvala Ivana na kávu do služobnej izby, lebo na chodbách sa začal živý pohyb. Džavot a šuchot bol takmer rovnako intenzívny, ako v iné dni. Decká už takmer zabudli na večerný strach, pre ne sa začal ďalší normálny deň v sanatóriu.

Ivan popíjal kávu a vytiahol k nej dve tatranky. Mariana napolitánku prijala a ponúkla sa, že prinesie chlieb s maslom.

„Dobre, ja sa zatiaľ na chvíľu natiahnem. Mám pred sebou dlhý deň.“

Keď sa Mariana vrátila so skromnými raňajkami, Ivan tvrdo spal. Vonku zatrubilo auto a Ivan sa zobudil. Krátky spánok ho trochu občerstvil. Vyšiel naproti dvom kolegom, ktorí dovezli okrem nafty aj zásoby jedla a vody. Doplnili s Jožom Horinom do agregátu palivo a potom sa Ivan prišiel rozlúčiť. Podal Mariane ruku.

„Tak už musím ísť. Som veľmi rád, že som ťa opäť stretol. Dovidenia.“

„Aj ja som rada. Počkaj! Nevieš, či je to teraz vhodné, ale keď budeš mať voľno, možno by si sem niekedy mohol zájsť. Budem teraz stále tu, takže...“ Rozpačito čakala na odpoveď.

„Veľmi rád prídem. Keď sa uvoľním... Zatiaľ sa maj.“ Pri aute podal ruku doktorovi Novákovi a prisadol si k Jožovi Horinovi.

Až pri dennom svetle si začal pri pohľade na okolie uviedomovať, čo všetko Tatry stratili 19. novembra 2004. Neveril vlastným očiam, a iba zarazene mlčal.

„Takto to vyzerá na celom podhorí. Štyridsať kilometrov dlhý a stovky metrov široký pás od Podbanského po Kotlinu. Smreký sa lámali ako zápalky.“ Horina mal zlomený hlas.

„A čo ľudia?“

„Máme niekoľko zranených. A jedného mŕtveho.“

„Toto nebol iba čertovský vietor. To bol priam diabolský víchor!“ doplnil smutne kolega, ktorý sa vlezol s nimi.

Po príchode na dispečing čakal Ivana odkaz, že má ísť za veliteľom.

„Hovoril som s tvojím šéfom. Máš tu zostať s nami až do odvolania. Budeš aj ďalej pracovať s Horinom. Priprav sa na to, že budete takmer stále v teréne. Keby si niečo potreboval, obráť sa na mňa!“

Nasledujúce dni prežil Ivan ako v horúčke. Jazdili neustále po celom podhorí a zabezpečovali všetko potrebné pre lesných robotníkov a dobrovoľníkov, ktorí začali okamžite odstraňovať hrozné následky ka-

Roman Kaliský-Hronský

Koniec Sveta?! Ešte Nie...

v Tatrách na školení. Keď sa to stalo, práve som bol na horskej službe u kamarátov. Tí ma prideliť ako výpomoc k Jožkovi.“

„Doktor, máte v generátore dosť nafty? Pokúsime sa ho naštartovať, aby ste mali prúd,“ navrhol Horina.

Kamenár s Horinom nasledovali doktora do suterénu. Prechádzali pomedzi desiatky detí a svietili si do šera sliepňajúcich sviečok silnou baterkou. Deti boli ticho, iba občas sa ozval vzrušený šepot. Chlapi s baterkou im pripadali ako hrdinské postavy vynárajúce sa zo strašidelných temnot.

„Nebojte sa, decká, o chvíľu bude svetlo.“ Jožo spustil naftový generátor, po chvíli ho prehodil do siete a v budove zablikali žiarivky. Ozval sa džavot a decká sa tešili, akoby prišiel Ježiško.

„Jožo, nechaj tam Ivana, nech stráži generátor. Nadránom im dopravíme naftu a pitnú vodu. Ty sa vráť na dispečing, potrebujeme ťa inde,“ ozval sa z vysielacky veliteľ. Jožo si pretrel oči, usmial sa a pobral sa k autu. Čakala ho ťažká cesta pomedzi vyvrátené stromy.

„Tak sa tu držte a Ivan, keby sa niečo dialo, ozvi sa vysielaczkou.“

Na ten piatkový novembrový večer Tatry nezabudnú. Strašná víchrica, aká tu nebola celé storočie, dosahovala obrovskú rýchlosť, miestami namerali silu vetra až nad stosedemdesiat kilometrov. V priebehu niekoľkých hodín živel zmietol tisíce stromov a poškodil mnohé obydla. Zo štyridsaťšesťtisíc hektárov prevažne smrekového lesa bola jedna tretina celkom zničená a ďalšia tretina fatálne poškodená. Odrezané od sveta ostali hotely, chaty a zdravotnícke zariadenia. Cesta z Popradu do Smokovca bola doslova zarúbaná.

Spoznali sa v Olomouci, kde Mariana pracovala v nemocnici a Ivan tam ležal ako vojak po úraze. Mal zlomenú ruku aj kľúčnu kosť po nepodarenom výskoku z vrtuľníka. Ivan ako vrcholový športovec a výsadkář nevedel znieť, že je pripútaný na lôžko. Mariana chcela ísť študovať medicínu, preto praxovala v nemocnici ako sestrička.

Videla, že Ivana v nemocnici mrle žerú, a snažila sa ho prebrať z letargie. Spočiatku nedokázal jej milé správanie opätovať, ale potom sa v ňom mrazivý nános rozpustil vďaka jej snahe. Napokon sa mu z nemocnice ani nechcelo odísť. Keď ho prevelili, písali si a tešili sa na nové stretnutia. Na štúdium lekárstva Marianu neprijali.

Potom prišiel prevrat. Sklamaná zo zbytočne vynaloženej námahy, odišla do Anglicka robiť pestúnku. Napísala mu iba raz, keď už bol dosť dlho v civile. Jej odchod vraj nemal nič spoločné s ich vzťahom, no nemala silu prísť sa s ním rozlúčiť. Pätnásť rokov o nej vôbec nepočul, a zrazu ju stretne v Tatrách v takejto situácii.

„Ty sa, Ivan, na mňa asi dosť hneváš...“ opáčila Mariana.

„Neblázní, prosím ťa!“ pozrel na ňu prekvapene. „Som rád, že ťa opäť vidím. Poď sem!“ Objal ju a vlepil jej pusku na obe líca. Usmiala sa a trochu sa uvoľnila.

„Je to už dosť dávno. Nechcela som ti vtedy ublížiť. Ale ty si mal svoje plány a nikdy sme nehovorili o tom, či v nich bude miesto aj pre mňa.“

„Stratila si sa, a opäť som ťa našiel. To je predsa fajn, či nie?“

„Áno, len som vždy mala obavy z takéhto stretnutia. Mala som výčitky, chápeš...“

„Chápem, ale je to už za nami. Tak, ako sa máš?“

lamity. Jedli a spali iba občas, aj to za pochodu.

Ivanovi sa podarilo navštíviť Marianu až na Mikuláša. Prešli vyše dva týždne od tej noci. Privítala ho, akoby sa videli iba včera.

„Prišla nová skupina detí. Horšie je, že s nimi nemáme v okolí kam chodiť,“ rozprávala, keď ho viedla k sebe do izby.

„Mikuláš mi nechal pre teba toto,“ podal jej bonboniéru. Potom vytiahol aj fľašu vína. Sedeli pri víniku a rozprávali si o všeličom, čo obaja zažili za tie roky, čo sa nevideli. Chodil potom za ňou vždy, keď mal voľno.

„Mohol by si prísť aj na Vianoce?“ spýtala sa ho Mariana pred sviatkami. „Bude tu prázdno, deti idú na Ježiška domov a ďalšie prídu až po prázdninách.“

„Veľmi rád, ale mám voľno len na Štedrý večer, potom slúžim.“ Domov sa zatiaľ nechystal, nikto ho ani nevolal a práce tu bolo ešte stále dosť.

V meste kúpil darček a dúfal, že sa jej bude páčiť. Mariana pripravila kapra a šalát, on sa postaral o kapustnicu. Pripili si a po večeri sa štedro obdarovali vianočným milovaním.

Na druhý sviatok vianočný Ivan v službe počul z rozhlasu o zemetrasení a vlnách tsunami v Indickom oceáne. Správy hovorili o tisíckach mŕtvych, ale celý rozsah katastrofy sa nikto neodvážil odhadnúť. V nasledujúcich dňoch prinášali agentúry nové otrasné správy. Počty obetí v rôznych štátoch neustále narastali.

„To je strašné. Vyzerá to ako koniec sveta!“ Mariane sa tisli do očí slzy, keď spolu videli v televízii zábery zo Srí Lanky.

„Koniec sveta?! Ešte nie... Tento svet si poriadne ubližuje, ale zatiaľ ešte neskončil.“

„Ty si niečo podobné už asi zažil...“

„Hm... Bol som pomáhať po zemetraseniach v Turecku, v Iráne, v Taliansku... Vždy je to hrozné, ale takýto počet obetí v toľkých štátoch a v takých vzdialenostiach, to je ťažko predstaviteľné.“

Uprostred následkov jednej katastrofy sa spolu pozerali na spúšť, ktorá ostala po inej, horšej, hoci vzdialenej, ale priam apokalyptickej kataklizme.

Pred Silvestrom Ivanovi zavolať jeho šéf.

„Priprav sa na to, že možno tam pôjdeš. Už sa dohadujeme so zahraničnými kolegami o medzinárodnej výprave. Pravda, iba ak si ochotný tam ísť, nie je to rozkaz.“

„Samozrejme, že pôjdem. Kedy?“

„Dám ti vedieť, ale nebude to hneď, musíme sa pripraviť. Silvestra môžeš ešte stráviť tam hore.“

Keď Mariane povedal, že možno bude musieť onedlho odísť, s obavami sa spýtala kam.

„Pôjdeš tam?“ s neradostným očakávaním sa naňho pozerala.

„Asi pôjdem. Veď je to moje povolanie.“

„Ani si nepomyslel na to, že by si nešiel...“

Mariana vedela, že Ivan raz odíde, a zatiaľ nehovorili o tom, či sa k nej potom vráti. Túto tému nepreberali, zjavne iba preto, že to ich prvé dlhé odlúčenie viselo medzi nimi ako tieň minulosti. Táto nová rozlúčka jej pripadala horšia, ako tá predtým. Bála sa, že ju odlúčenie bude bolieť viac ako to predošlé, lebo zrazu opäť nečakane našla niečo, čo už raz stratila.

„Ak to chceš aj ty, rád by som sa potom vrátil sem za tebou. Svoju prácu môžem ro-

biť aj tu, potrebujú ma.“ Ivan presne uhádol, čo chcela počuť. Usmiala sa a objala ho.

Na Silvestra si najprv vyšli na večernú prechádzku, potom si dali varené víno u Horinovcov a vrátili sa do sanatória. O polnoci si pripili a Mariana povedala:

„Ivan, ak môžeš, vráť sa ku mne, prosím ťa.“

„Vrátim sa,“ sľúbil jej Ivan.

Po Novom roku mu zavolali, že výprava odchádza po Troch kráľoch. Všetky prípravy boli dokončené, museli ešte absolvovať lekárske testy. Rozlúčil sa s priateľmi, pobalil si veci a Mariana ho odprevadila na vlak.

„Neboj sa, budem sa za tebou ponáhľať. Zatiaľ dovidenia.“

„Budem čakať,“ šepla Mariana, zamávala mu a pozerala sa za ním, kým sa vlak nestratil za zákrutou.

„Ideme na ostrov Sumatra zatiaľ asi na desať dní. Keď sa bude dať, pošlem ti správu cez satelit. Lúbim ťa,“ zavolať jej Ivan ešte v deň odletu.

Správy o medzinárodnej výprave s účasťou slovenských záchranárov počúvala Mariana v nasledujúcich dňoch z rozhlasu i televízie, a neboli to nijaké dobré veci. Prichádzali Jóbove zvesti o nových zemetraseniach, požiaroch a epidémiách. Jediné, čo ju utešovalo bolo, že v správach vždy počula, že naši záchranári sú v poriadku. Kolegyne všetko sledovali spolu s ňou, lebo im povedala, že Ivan sa vybral pomáhať tam dole. Ivana si vážili aj za to, že im nezištne pomáhal, keď bola katastrofa u nich v Tatrách.

Po týždni dostala na mobil od Ivana správu:

„Je to tu ako po biblickej potope. Zem sa stále trasie. Život je tu celkom vykoľajený, ale všetci sa úporne snažia žiť ďalej. Svet sa ani tu celkom neskončil. Pre nás dvoch sa svet iba začína. Už sa teším domov.“

O pár dní neskôr, keď už sa mala Ivanova výprava vrátiť domov, Mariana chystala v kuchyni olovrant. Z rádia sa ozvali správy a niekto pridal zvuk, aby Mariana lepšie počula, že výprava sa konečne z toho pekla vracia domov.

„Na ostrove Sumatra v provincii Atjeh včera pri jednej z posledných akcií pred odletom domov zahynul slovenský záchranár Ivan Kamenár. Bližšie informácie agentúra zatiaľ neuviedla.“

Mariana ostala chvíľu nehybne stáť. Vzápätí jej vypadol z oslabených a roztrásených rúk plný čajník. Nechápano a bezradne sa pozerala na svoje obarené nohy. Zem pod ňou sa hojdala a krútila. Najprv sa jej okolo hlavy prehnal diabolský víchor. Potom jej celé telo zasiahlo ničivé zemetrasenie. Napokon ju zaliala vlna tsunami. Podlomili sa jej kolená, sťažka dopadla na najbližšiu stoličku a vôbec nestihla vnímať bolesť. Všetko okolo nej stíchlo a prestalo existovať. Jej súkromný koniec sveta prišiel bez výstrahy a príliš rýchlo. „Ale veď pre nás dvoch sa svet ešte iba začína,“ povedala potichu krátko predtým ako ju milosrdný Hypnos odniesol do tmavej hmly a bezbolestnej ničoty.

Neobmedzený Magio internet na optike

**1 €_(30,10 Sk) mesačne
na 6 mesiacov**

**Ponuka platí len
do konca novembra!**

0800 123 456 • www.t-com.sk • T-Centrum

Konverzný kurz: 30,1260 Sk/€
Akčiová ponuka platí do 30. 11. 2009 pre nových a existujúcich
zákazníkov (bez väzbanosti) služby Magio internet Optík
s väzbanosťou na 27 mesiacov. Akčiový mesačný poplatok za internet
platí prvých 6 mesiacov, poplatok v ďalšom období (pre službu Optík 2)
je 19,95 € (601,00 Sk) mesačne. Dostupnosť služby Optík si overíte
na www.t-com.sk.

T · · Com ·

ZATEPLOVANIE PANELOVÝCH BYTOVÝCH DOMOV A ICH KOMPLEXNÁ OBNOVA

KOMPLEXNÉ TECHNICKÉ RIEŠENIA

- Zateplenia fasád
- Zateplenia a hydroizolácie striech
- Výmena okien, vstupných dverí
- Rekonštrukcie schodiskových kopilitov
- Opravy balkónov, lodžii

KOMPLEXNÉ SLUŽBY

- Odborné technické poradenstvo
- Inžinierske činnosti
- Poradenstvo pri príprave žiadostí
na dotácie, úveru zo ŠFRB,
komerčných úverov

Využite šancu získať bezúročnú pôžičku z vládneho programu pre zatepľovanie
a my pre vás pripravíme žiadosť (žiadosti sa podávajú už od 01.07.2009).

— TVORÍME HODNOTY —

PS STAVBY, Šamorínska 52, 821 06 Bratislava
Tel.: 02 – 4564 0592
Fax: 02 – 4564 0593
info@psstavby.sk

www.pstavby.sk

Čističe a zvlhčovače vzduchu do každej miestnosti

BONECO
AIR COMFORT

Čistič vzduchu s ionizátorom a 3-fázovým filtračným systémom s HEPA filtrom, s ovládaním na diaľku Boneco P2261

165,64 €
4 990,- Sk

AIR-O-SWISS

Diskový čistič a zvlhčovač vzduchu - „práčka vzduchu“

A-O-S 1355N
- bez výmeny filtrov

+ ZDARMA
Bronď meteorostanica!

229,04 €
6 900,- Sk

- Pre zdravé dýchanie
- Pri kašli a alergiách
- Na zvýšenie imunity
- Proti vráskam a suchej pleti
- Na pokojný spánok
- Proti vysušovaniu dreveného interiéru

Lekári odporúčajú zvlhčovať vzduch v miestnostiach na relatívnu vlhkosť **45 - 55 %**.

Pozor na srdcový kolaps!

microlife
Partner pre ľudí. Pre život.

Krvný tlak kontroluj **DENNE!**

- Digitálne tlakomery 2. generácie
- Spoľahlivé a presné meranie
- MAM - počítačovo priemerované merania
- PAD - identifikácia arytmie
- Farebné podsvietenie displeja podľa hodnôt krvného tlaku

Clinically Tested
BHS A/A - BHS Protocol

BP A100 plus

+adaptér zdarma!

89,29 €
2 690,- Sk

5 rokov záruka

Dovoz: INTERPHARM Slovakia, a.s.
tel.: 02/40 200 400, www.tlakomery.sk

www.microlife.sk

■ predaj ■ servis ■ kalibrácia tlakomerov microlife

CENTRUM ZDRAVIA - PRIEVOZ

Radničné nám. 7/C

tel 02/4342 9502

ZĽAVA 10 % pri výmene digitálneho tlakomera v akcii „**STARÝ ZA NOVÝ**“

NAJLEPŠIE CENY V RUŽINOVE

21

VO VÝSTAVBE

2 iz. byt
od 90.753 € s DPH
(2.734.025 Sk)

3 iz. byt
od 136.570 € s DPH
(4.114.308 Sk)

Tel: 02/ 20 999 000
www.perlaruzinova.sk

Developer:

Financujúca banka:

Generálny dodávateľ:

**Dom kultúry Ružinov,
Ružinovský športový klub
a MČ Bratislava-Ružinov
pod záštitou starostu
Ing. Slavomíra DROZDA**

pozývajú na

OSLAVY SVÄTEHO MIKULÁŠA,

ktoré sa budú konať dňa 6. 12. 2009 o 16.00
v amfiteátri Štrkoveckého jazera.

Na rozprávkovom koči
príde aj samotný svätý Mikuláš.

Program:

16.00

príchod a pozdrav sv. Mikuláša

16.30

vystúpenie 2 interpretov zo SUPERSTAR

17.00

rozsvietenie vianočného stromčeka

17.05

rozdávanie darčiekov
pri odchode z amfiteátra

Skončil sa supervolebný rok

Nízka volebná účasť do samosprávnych orgánov Bratislavského kraja

Tohtoročný volebný maratón sa skončil. K volebným urnám sme v roku 2009 pristúpili až päťkrát. V dvoch kolách sme si zvolili staronového prezidenta republiky. V júni sme do Bruselu a Štrasburgu posunuli nových trinásť poslancov Európskeho parlamentu. A napokon v novembri sme si zvolili nového župana i poslancov samosprávneho kraja. Takže môžeme konštatovať, že máme za sebou supervolebný rok. Napriek počtu volieb bol však len generálkou na parlamentné voľby, ktoré by mali byť na budúci rok v júni. Práve tie väčšina z nás totiž považuje za najdôležitejšie.

Dnes je jasné, že približne polovica voličov sa žiadnych volieb vôbec nezúčastnila. Škoda, lebo ak niekto nevolí, zbytočne bude potom nadávať na demokraticky zvolených zástupcov ľudu, že neplnia jeho predstavy o fungovaní samosprávy či štátu. Neúčastou na voľbách sa vlastne polovica voličov tento rok vzdala účasti na rozhodovaní o budúcnosti krajiny alebo regiónu. Ak teda na niekoho môže v prípade neúčasti na voľbách niekto nadávať, tak jedine na seba. Našťastie, mňa sa to netýka, pretože od roku 1990 som nevynechal ani raz voľby a ani hlasovanie v referende. Vždy si dokážem vybrať. Cením si totiž výdobytky 17. novembra, ktoré mi dali možnosť voľby.

V prvom kole volieb do orgánov samosprávnych krajov prišlo celkovo voliť len niečo viac ako milión voličov. Okrskové volebné komisie vydali 1 007 056 obálok, pričom oprávnených voličov, zapísaných v zoznamoch, bolo na Slovensku 4 397 619. To predstavuje 22,09-percentnú účasť na týchto voľbách. Treba povedať, že aj táto nízka účasť však milo prekvapila. Analytici pred voľbami čakali totiž podstatne nižšie číslo. Účasť voličov pozitívne prekvapila aj v porovnaní s týmito voľbami v roku 2005, keď prišlo k urnám v prvom kole 18,02 percenta voličov. Najnižšia účasť bola práve Bratislave. Ružinov patril spolu s Vrakuňou do druhého bratislavského volebného obvodu. V ňom figurovalo 81 354 oprávnených voličov. Z nich však prišlo voliť len 16 102. Tento počet sa ešte znížil o neplatné hlasy a tak v našom obvode bolo pre voľby predsedu samosprávneho kraja odovzdaných 15 777 hlasov a pre poslancov krajského zastupiteľstva 15 685.

Dominancia Smeru-SD

Všetkých päť tohtoročných volieb ukázalo, že na Slovensku má jasnú dominanciu súčasná najsilnejšia politická strana Smer-SD a spolu s ňou aj ostatné koalíčné strany, teda Ľudová strana – HZDS a Slovenská národná strana. Len pripomeniem, že prezidentom sa stal celkom jasne kandidát

V novembri sme rozhodli o zložení zastupiteľstiev slovenských krajov.

koalíčných strán Ivan Gašparovič. V Európskom parlamente má Smer-SD päť poslancov, kým v minulom volebnom období mal troch. Naopak, ostatné strany v europarlamente stratili. SDKÚ-DS a KDH stratili po jednom poslancovi a dnes ich zastupujú po dvoja poslanci. Rovnako dvoch poslancov má aj SMK. ĽS-HZDS stratila až dvoch nominantov a dnes stranu v Európskom parlamente zastupuje len Sergej Kozlík. Za SNS sa dostal do EP jeden kandidát. Pomer medzi koalíciou a opozíciou je 7:6. Samozrejme, neplatí to celkom o Bratislave, pretože tu majú a vo všetkých voľbách aj mali navrch súčasné parlamentné opozičné strany.

Regionálne voľby tieto trendy potvrdili. Z hľadiska počtu získaných mandátov v zastupiteľstvách, do ktorých sa dostalo 408 poslancov, sa vo voľbách stala najúspešnejšou koalícia vládnych strán Smer-SD a ĽS-HZDS, ktorá získala 101 poslaneckých kresiel (24,80 %). Nezávislí sú druhou najväčšou skupinou. Tí získali 55 kresiel (13,50 %). Tretie miesto

obsadila koalícia opozičných SDKÚ-DS a KDH s 50 poslancami (12,30 %). V Bratislavskom kraji nadpolovičnú väčšinu zastupiteľstva obsadia poslanci zvolení za koalíciu SDKÚ-DS, KDH, SMK a OKS, ktorá získala 26 mandátov. Koalícia strán Smer-SD, ĽS-HZDS, Strana zelených na Slovensku a Hnutie za demokraciu bude mať 14 poslancov. Po jednom poslaneckom kresle bude patriť strane Most-Híd, strane Sloboda a Solidarita, jedno miesto obsadí nezávislý kandidát a jedno nominant kandidátky Občianskych kandidátov.

Volili sme silné strany

Výsledky v našom kraji ukazujú, že voliči volili silné politické strany s tradíciou a zázemím a nie novovzniknuté subjekty. „Nato, že značka občianskych kandidátov existuje približne mesiac si myslím, že vo voľbách sme nezaznamenali veľký prepad,“ uviedol pre náš mesačník Martin Kuruc, ktorý, keďže nebol zvolený, končí vo funkcii podpredsedu samosprávneho kraja. „Ľudia volili stranícky a nie občiansky. Dúfam, že pochopia, že komunálna úroveň je skôr o občianskom princípe ako straníckom,“ zdôraznil. Vo voľbách prepadli i ďalšie nové subjekty ako Most-Híd a Sloboda a solidarita. Darma ich lídri výsledky svojich zoskupení prezentujú ako úspech. Mandáty poslancov hovoria za všetko. Treba im tiež zrejme pripomenúť, že za ich kandidátov hlasovali aj takí voliči, ktorí podporili viacerých kandidátov „starých“ strán, čo pri parlamentných voľbách nie je možné. Preto sa zdá, že sa len márne nádejajú preskočiť päťpercentnú hranicu v budúcoročných parlamentných voľbách.

Pohoreli aj viaceré známe mená. V našom obvode sa nepresadila napríklad exministerka Zdenka Kramplová, ktorá kandidovala ako nezávislá, čo ju stálo členstvo v jej strane, ĽS-HZDS. Neuspeli ani známi športovci ako Jozef Baroš a Dušan Tittel. Ďalší známi bývalí futbalisti Ján Čapkovič, či Jozef Valovič nepomohli presadiť sa v týchto voľbách SNS, ktorá v nich po celom Slovensku zostala osamotená.

V druhom volebnom obvode voliči zvolili do krajského parlamentu štyroch kandidátov koalície SDKÚ-DS, KDH, SMK a OKS a dve poslanecké miesta pripadli koalícii Smer-SD, ĽS-HZDS, Strana zelených na Slovensku a Hnutie za demokraciu. S týmto výsledkom je spokojný predseda Miestneho zväzu SDKÚ-DS v Ružinove Milan Ježovica. „Potvrdilo sa, že je dobré, efektívne a užitočné, keď sa stredopravé strany dokážu spájať,“ uviedol pre náš mesačník. Nominanti koalície okolo strany Smer-SD v našom volebnom obvode získali najvyšší počet hlasov. Za europoslankyňu a doterajšiu podpredsedníčku samosprávneho kraja Moniku Flašíkovú Beňovú hlasovalo 4 659 voličov. Starostu Mestskej časti Ružinov Slavomíra Drozda podporilo 4 456 hlasujúcich: „Pozitívny volebný výsledok som dosiahol vďaka podpore Ružinovčanov, kde som získal najviac hlasov. Ďakujem všetkým Ružinovčanom zato. Ďakujem im, že využili svoje volebné právo a prišli k urnám. Je to ich reflexia nato, ako sa snažíme na miestnom úrade v Ružinove riešiť ich dennodenné komunálne problémy. V rámci pôsobenia v BSK budem presadzovať otázky riešenia integrovanej dopravy, sociálnej politiky, rozvoja športu na školách a ochrany životného prostredia.“ Za nimi skončil vicestarosta našej mestskej časti a bratislavský krajský predseda KDH Dušan Pekár. V krajskom zastupiteľstve nás okrem tejto trojice budú zastupovať dvaja zástupcovia SDKÚ-DS a jeden z SMK.

V roku 2010 znova

O šesť mesiacov pôjdeme k volebným urnám znova. V júni by sme mali vyskladať nové zloženie Národnej rady SR. Z tohtoročných volieb vyplýva, že veľké zmeny od nich očakávať nemôžeme. Jasnú dominanciu si udržiava Smer-SD a s veľkým odstupom nasleduje SDKÚ-DS. Bude to teda konečne súboj prave a ľavice, ako prežívajú všetky demokratické krajiny Európy i sveta.

Radovan PAVLÍK
Foto: archív

Neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách

Dodávatelia služieb už nebudú môcť zneužívať právne postavenie

23

SPOTREBITEĽSKÁ PORADŇA

Krátky slovník slovenského jazyka definuje zmluvu ako záväznú písomnú dohodu medzi dvomi alebo viacerými osobami. Právnicki zmluvu vo všeobecnosti považujú za výsledok rokovania dvoch zmluvných strán, ktoré si vzájomne dojednávajú zmluvné podmienky. Ide teda o určitý druh vyjednávania. Výnimku z tohto pravidla predstavujú tzv. formulárové zmluvy, ktoré sa zaviedli ešte v 19. storočí. Už vtedy veľké obchodné spoločnosti začali mať veľa klientov, takže časovo bolo jednoduchšie mať jednotný typ zmluvy. Z pohľadu jednej zmluvnej strany, ktorý zmluvu uzatvára – spotrebiteľ – sa nazývajú spotrebiteľskými. Každý ich má doma toľko, koľko služieb si objedná. Keďže spotrebiteľia formulárové zmluvy pri objednaní služby prípadne tovarov zväčša iba formálne podpisujú, spýtali sme sa na všetko, čo s nimi súvisí štátnej tajomníčky Ministerstva spravodlivosti SR JUDr. A. Vittekovéj, ktorá na ministerstve riadi legislatívu a už 3 roky sa aktívne venuje oblasti ochrany spotrebiteľa.

Vysvetlite, prosím, našim spotrebiteľom, čo sa z pohľadu právnikov rozumie pod pojmom „formulárová zmluva“?

Formulárová zmluva vlastne tvorí jadro všetkých zmluvných vzťahov, ktorých účastníkmi sú spotrebiteľia. Ide o typ zmluvy, ktorú dodávateľ hromadne navrhuje spotrebiteľom a spotrebiteľia nemajú reálnu možnosť ovplyvniť obsah dohodnutých podmienok. Práve toto je rozdiel medzi formulárovými zmluvami a ostatnými zmluvami, ktoré sú výsledkom vzájomného rokovania a vyjednávania. Z tohto je jasné, že v praxi spotrebiteľ buď zmluvu podpíše a teda pristúpi ku všetkým vopred pripraveným podmienkam, alebo k nim nepriistúpi a žiadny zmluvný vzťah tak nevznikne. Zjednodušene povedané, nesúhlas alebo nepodpísanie v konečnom dôsledku pre spotrebiteľa znamená zrieknutie sa napríklad tej-ktorej služby. Spotrebiteľia teda pri formulárových zmluvách nemajú na výber. Asi nepoviem nič nové, keď uvediem, že dodávateľmi, ktorí formulárové zmluvy používajú sú najmä veľké spoločnosti, ako napr. kábloví a telekomunikační operátori, peňažné ústavy, poisťovne, dopravné spoločnosti, cestovné kancelárie, často aj so správcovské spoločnosti.

Od dodávateľov sa očakáva, že ním stanovené podmienky v zmluvách nepoškodia spotrebiteľov a nebudú odporovať dobrým mravom. Prax je ale iná. V mnohých zmluvách sa nachádzajú aj neprijateľné podmienky, ktoré poškodzujú spotrebiteľov. Práve tie, pretože ich vypracovali právni experti mnohých prípadoch spôsobili poškodenie spotrebiteľov. Neraz práve pre ne mnohí prišli o byt, či dom. Následné dlhoročné súdne spory sú psychicky aj finančne náročné a nie každý poškodený ich zvládne. Keďže ide v niektorých prípadoch o závažné existenčné dôsledky, je možné zabezpečiť ochranu spotrebiteľa, a aké konkrétne

opatrenia v tejto oblasti robí MS SR?

Počas môjho pôsobenia Ministerstvo spravodlivosti prijalo množstvo legislatívnych a iných opatrení, ktoré boli reakciou na dnes už tisíce podnetov poškodených občanov. Ich cieľom bolo predovšetkým plošne zasiahnuť a prijať také zmeny, ktoré zabránia dodávateľom zneužívať výhodnejšie právne postavenie a ekonomickú silu dodávateľov služieb na úkor slabšej zmluvnej strany, ktorou je spotrebiteľ. Ak mám byť konkrétna, najzávažnejšie podnety sa týkali deložovaní a straty obydľí spotrebiteľov. Preto MS SR iniciovalo a presadilo zákaz používania tzv. zabezpečovacieho prevodu práva práve v prípadoch spotrebiteľov. Išlo vlastne o to, že spotrebiteľ pri podpise zmluvy previedol aj vlastnícke právo k svojmu domu alebo bytu, aby takto zabezpečil aj malú pôžičku, napríklad v roku 2008 len 20 000 Sk. V prípade čo i len malého zlyhania z jeho strany pri jej splácaní bol o svoje obydlie dodávateľom pripravený a v mnohých prípadoch aj bez riadnej zákonnej súdnej exekúcie. Vyskytovali sa dokonca aj prípady, že toto zlyhanie spotrebiteľa spôsobil poskytovateľ pôžičky, ktorý mal právo sťahovať si z účtu spotrebiteľa a nerobil tak načas. Ďalej môžem uviesť, že sme zjednotili a zregulovali úroky z omeškania, pretože tie sa až úžerníckym spôsobom zneužívali pri úveroch a pôžičkách od nebankových subjektov. V poradí ďalším opatrením, ktoré prijalo MS SR, bolo zlepšenie prístupu spotrebiteľov k súdom. Je to práve súd, ktorý musí občanovi v spotrebiteľských vzťahoch poskytnúť ochranu. Z tohto dôvodu sme presadili aj oslobodenie spotrebiteľov od súdnych poplatkov. V záujme zvýšiť súčasne aj úroveň poskytovanej súdnej ochrany spotrebiteľa sme tiež zaviedli možnosť sudcu, ktorý prejednáva spotrebiteľský spor, aby aj bez návrhu rozhodol o neprijateľnosti inej ako spotrebiteľom žalovanej neprijateľnej zmluvnej podmienky, takže

Štátna tajomníčka Ministerstva spravodlivosti SR JUDr. Anna Vitteková

sa spotrebiteľovi môže zo strany súdu poskytnúť ešte vyššia ochrana, o akú sám žiada.

Spomenuli ste, pani štátna tajomníčka, však aj iné ako legislatívne opatrenia na ochranu spotrebiteľov. Môžete niektoré z nich uviesť?

Uvedomujem si, že v mnohých prípadoch len samotná zmena legislatívy nestačí. Toto sme si potvrdili už pri tzv. nezákonných deložovaniach. Preto sme iniciovali stretnutie s predstaviteľmi Ministerstva vnútra SR, kde sme žiadali o usmernenie zložiek Policajného zboru. Keďže sme z početných podnetov občanov vyrozumeli, že polícia sa zúčastňovala týchto deložovaní a neposkytla ochranu vypratávaným spotrebiteľom, žiadali sme, aby sa táto situácia vyriešila. Podarilo sa nám dosiahnuť stav, kedy dnes už polícia vie, ako má v týchto situáciách postupovať. Ďalšou nelegislatívnou aktivitou je činnosť Komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách, ktorú sme zriadili na

MS SR koncom minulého roka. Za svoju krátku činnosť Komisia zaznamenala viaceré úspechy. Niektorí dodávateľia nás dokonca s predstihom oslovujú, aby sme sa k prijateľnosti ich podmienok vyjadrili a v niektorých prípadoch dokonca samotní dodávateľia menia svoje neprimeranosti v zmluvách. A o to nám predsa všetkým ide, aby naši občania mali štandardné európske, a predovšetkým prijateľné zmluvné podmienky. Rovnako si uvedomujem, že dobre pripravený zákon je len predpoklad. Dôležitou zložkou na jeho naplnenie v praxi je osвета. Preto sa ja za MS SR snažím čo najčastejšie oslovovať spotrebiteľov, či už v rámci osobného kontaktu s jednotlivými spotrebiteľmi a ich združeniami, alebo formou relácií a poskytovania rozhovorov o pripravovaných legislatívnych zmenách rôznym denníkom a časopisom.

Veľmi široká a zložitá problematika. Podľa toho čo ste uviedli, ide hlavne o ochranu spotrebiteľa pred neprijateľ-

nými zmluvnými podmienkami. Mohli by ste preto vysvetliť, aké podmienky sa v spotrebiteľských zmluvách považujú za neprijateľné a kto je kompetentný ich ako neprijateľné uznať?

Neprijateľné zmluvné podmienky sú uvedené v Občianskom zákonníku, konkrétne v § 53 ods. 4. Je však veľmi dôležité, že ich zoznam nie je úplný. Práve tu necháva zákon priestor na rozhodovanie súdov, ktoré svojou činnosťou tieto podmienky môžu rozširovať. Jednou z najfrekvencovanejších neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách je podmienka, podľa ktorej má spotrebiteľ znášať neprimeranú sankciu, napríklad zmluvnú pokutu, úroky.

Zdá sa, že naša súčasná právna úprava v tejto oblasti potrebuje úpravy, aké pripravuje MS SR.

Z najnovších legislatívnych aktivít MS SR môžem spomenúť návrh predložený na schválenie do parlamentu, ktorý som nazvala „jeden za všetkých, všetci za jedného“, a ktorý zabezpečí, že dodávateľia už nebudú môcť proti občanom používať neslušné a neprijateľné zmluvné podmienky, ak o ich neprijateľnosti právoplatne rozhodne súd. Teda ak jeden spotrebiteľ vyhrá spor s dodávateľom, vyhrá vlastne pre všetkých, pretože tento dodávateľ už nebude môcť ani voči ostatným spotrebiteľom takéto neprijateľné podmienky použiť a dokonca sa musí v budúcnos-

ti zdržať vykonávania takýchto zmluvných podmienok.

Treba dúfať, že poškodzovanie spotrebiteľov prostredníctvom neprijateľných podmienok v zmluvách zastaví pripravovaná právna úprava. Pre niektorých možno prichádza neskoro, keď bolo medializovaných veľa prípadov keď pre neprimerané úroky za pôžičky od nebankových subjektov prišli občania o strechu nad hlavou...

V prvom rade si treba uvedomiť, že presadzovanie takýchto návrhov zákonov nie je jednoduché. Napriek tomu, že navrhovanou úpravou nechráime len spotrebiteľov, ale chceme chrániť aj slušných dodávateľov, stretli sme sa s nepochopením, niekedy až nesúhlasom zo strany asociácií zastupujúcich niektorých dodávateľov. Až po početných stretnutiach a vzájomných diskusiách došlo k obojstrannej zhode v tom, že sledujeme rovnaký cieľ. V prípadoch, keď občania, žiaľ, už prišli o strechu nad hlavou, spravidla ešte stále prebiehajú súdne konania. Tieto iniciovali aj niektoré združenia na ochranu práv spotrebiteľov, ktorým podnety zaslala už spomínaná Komisia na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Keďže aj v týchto prípadoch občania svoje obydlia stratili na základe zmluvných podmienok určených dodávateľmi, súdy budú pri ich posúdení určite náležite vychádzať nielen z ustanovení Občianskeho zákonníka, ale aj

z výkladu cieľa a zmyslu európskych spotrebiteľských smerníc.

Okrem týchto nekorektných, lepšie povedané neprijateľných postupov nebankových subjektov, ktorí poskytovatelia služieb poškodili spotrebiteľov?

Na komisiu prišli stovky podnetov na niektoré postupy istých telekomunikačných operátorov, a súkromnej poisťovne a najnovšie aj na správcovské spoločnosti bytových domov. Zručnejší spotrebiteľia sa začínajú brániť, lenže tých je zatiaľ málo. Významnú rolu v ochrane spotrebiteľa zohrávajú aktívne občianske združenia pôsobiace v ochrane spotrebiteľov, ktoré zatiaľ podali žaloby na niektoré nebankové subjekty, na operátorov, na súkromnú poisťovňu. Ich možnosti a vlastne aj právomoci rozšírila aj posledná tzv. veľká novela občianskeho súdneho poriadku z roku 2008, keď môžu pristúpiť do už začatého konania na ochranu spotrebiteľa a sú pritom oslobodené od súdnych poplatkov. Od jednotlivých spotrebiteľov máme informácie, že združenia už dnes pristupujú do súdnych konaní, týkajúcich sa ochrany ich práv. Ale ako som už naznačila v predchádzajúcej odpovedi, pripravovaná právna úprava bude veľmi dobrým predpokladom účinnej ochrany práv spotrebiteľov, ale treba si uvedomiť, že pokiaľ sa spotrebiteľ nebude brániť, pomoc sama od seba nepríde. Bez žalobcu niet sudcu, preto je na spotrebiteľoch, aby využili

všetky možnosti ochrany, ktoré majú k dispozícii.

Problém ochrany spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách rieši aj Európska komisia. Znamená to teda, že členské štáty EÚ by sa mali riadiť rovnakými pravidlami?

V základoch sú európske pravidlá na ochranu spotrebiteľa rovnaké. Každý členský štát EÚ však má možnosť pri preberaní smernice EÚ do svojho právneho poriadku prijať aj prísnejšie pravidlá. SR využila pri prebratí smernice upravujúcej neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách túto možnosť a prijala prísnejšie pravidlá. V porovnaní s inými, najmä pôvodnými členskými krajinami EÚ, však máme ešte stále čo dobiehať a to hlavne v právnej praxi, v ktorej posudzovanie neprijateľných podmienok nie je ešte vžitá. Je však potešujúce, že naše súdy postupne začínajú vykladať našu právnu úpravu podľa zmyslu a cieľov samotných smerníc, ktoré garantujú ochranu práv spotrebiteľov. Celé spotrebiteľské právo je o dobrých mravoch.

Pevne verím, že v dohľadnom čase aj naše súdy rozšíria európsky zoznam neprijateľných podmienok, čím aj SR prispeje k vyššej úrovni európskej ochrany práv spotrebiteľa. Je to práve sudca, ktorému európsky zákonodarcia dal plnú dôveru pri ochrane práv spotrebiteľa.

Jana MIKLOVIČOVÁ
Foto: archív

Odmeny za prístup k svojim právam

Záujem Ružinovčanov dal základ vzniku Klubu aktívnych spotrebiteľov

K poslednému mesiacu roka okrem starostí spojených s prípravou na prežitie najkrajších sviatkov a privítanie nového roka patrí aj bilancovanie. A to nielen finančné v organizáciách, ale aj také prosté hodnotenie roka v rodine či v okruhu priateľov. Platí to aj pre spotrebiteľskú poradňu, do ktorej už druhý rok prichádzali Ružinovčania po radu na svoj spotrebiteľský problém.

Radi konštatujeme, že v tomto roku poradňu navštívilo dvojnásobne viac spotrebiteľov ako v minulom roku, a to dokonca aj z iných mestských častí, ktorým poradňu odporučili v Ružinove bývalí priatelia a známi. Táto skutočnosť svedčí o tom, že spotrebiteľia sa nielen začínajú zaujímať o svoje práva, ale aj si ich začínajú uplatňovať. A keďže nie všetci sú komunikatívne zruční a majú právne vedomosti okrem odbornej rady dostali aj konkrétnu pomoc. Do riešenia komplikovaných spotrebiteľských problémov sa zástupcovia Združenia občianskej sebaobrany spolu s poškodenými spotrebiteľmi zangažovali. S trpkosťou pri tom-

to bilancovaní konštatujeme, že zložité spotrebiteľské spory sa týkajú poskytovania služieb správcovskými spoločnosťami a poškodzovaniu spotrebiteľov neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, napríklad pri poskytovaní rýchlych pôžičiek, kde sme do súdneho sporu vstúpili ako tretí účastník.

Túto možnosť občianskym združeniam angažujúcim sa v oblasti ochrany spotrebiteľa dala novela Občianskeho súdneho poriadku z roku 2009. V súdnej praxi sa zatiaľ málo využíva a podľa aktuálnej skúsenosti je neznáma aj niektorým sudcom. Radi pri tejto skúsenosti konštatujeme, že práve pri ružinovskej

spotrebiteľskej poradni sme dostali možnosť skúsiť, ako sa používajú zákonné normy v praxi.

A nakoniec bilancovania správa pre aktívnych spotrebiteľov. V novembrovej spotrebiteľskej poradni budú zo spotrebiteľov, ktorí sa zaujímali o svoje práva, desiatí odmenení tričkami k filmu Jánošík a ku kampani klubová karta OD TESCO.

V budúcom čísle uverejníme odpovede na otázky o spotrebiteľských problémoch. Prídame aj informácie o občianskych združeniach združujúcich pacientov s rôznymi ochoreniami, napríklad sklerózy multiplex, osteoporózy, diabetu, onkologických diagnóz a podobne. Pri

spoločných stretnutiach sme sa so spotrebiteľmi zhodli na staršej, známej pravde, že keď má človek zdravie má všetko a že o zdravie sa treba rovnako zaujímať ako o spotrebiteľské práva. Veď iba zdravý Ružinovčan bude schopný si aktívne hájiť svoje spotrebiteľské práva. Záujem Ružinovčanov o svoje spotrebiteľské práva dal základ vzniku Klubu aktívnych spotrebiteľov.

Spotrebiteľská poradňa v ktorej získate radu k vášmu spotrebiteľskému problému bude 2. decembra 2009 od 15.00 do 16.30 h. v hoteli PTK Echo (učebňa na prízemí), Prešovská 39.

(mik)

Po zatmení slnko znova vychádza

25

Keď sa mi dostal do ruky román debutujúcej autorky Zdenky Mahajovej *Zatmenie*, vedel som, že autorka je slovenská Rómka, ale zo začiatku som sa pri čítaní jej knihy nevedel dopátrať, čo má táto kniha spoločné s rómskou problematikou. Až asi po päťdesiatich stranách textu je zmienka o rasovom či národnostnom pôvode hlavnej hrdinky, inak ide o príbeh ženy, ktorá prežíva trápenia s mužmi, pracuje, vychováva tri deti a túži po normálnom rodinnom živote. Neskôr sa autorka v románe cez hlavnú postavu, ktorou je Kristína Sidonyová, občas vyjadrí aj k rasovým predsudkom u nás a porovná ich so situáciou v Ka-

nade, kde sa s rasovými predsudkami nestretla. Veď tak...

O tom, že Kanada rasové predsudky neuznáva, svedčí aj fakt, že vďaka rómskej azylovej turistike krajina javorového listu zaviedla vízovú povinnosť demokraticky pre všetkých občanov Česka. Ani úrady iných vyspelých krajín nemajú rasové predsudky, pamätáme si, ako dočasne zaviedla Veľká Británia víza pre Slovákov, keď naši Rómovia hromadne začali cestovať cez kanál „za prácou“...

Zdenka Mahajová v románe politiku spomína iba veľmi okrajovo, jej hrdinka má iné problémy. Snaží sa nájsť a naplniť svoje obyčajné ľudské šťastie založené na pokojnom partnerskom a rodinnom živote, na poctivej práci

a na túžbe po vzdelaní. Keď som sa s autorkou Zdenkou Mahajovou stretol osobne, nemal som problém uveriť jej, že to, čo napísala, myslí vážne a úprimne aj vo svojom osobnom živote. Nakolko je román *Zatmenie* naplnený autobiografickými prvkami, to nech čitateľ posúdi sám, a možno sa aj zamyslí nad tým, prečo by normálni Rómovia, ktorí sú platnými členmi spoločnosti, mali trpieť za výčiny bezohľadných rómskych kriminálnikov. Táto kniha je potvrdením, že každého človeka treba posudzovať individuálne, lebo kolektívne predsudky sú v spoložití rôznych etníc vždy iba cestou do pekla.

(rkh)

Ivan Stadtrucker: Lásky nemilovaných

Profesor Ivan Stadtrucker vidí príbeh okolo nás prioritne cez komunikáciu. Tá je aj podstatou vykreslenia osudov postáv autrovej zbierky noviel *Lásky nemilovaných*. Kniha zavedie čitateľa na rôzne miesta, pričom prostredie je pre rozprávanie dosť podstatné. Tak sa ocitneme v Kalifornii, v Paríži, v Škandinávii, ale aj v bratislavskej vieche či v stredoslovenskej hore. Novela *Lásky nemilovaných* už svojím bohémskym parížskym prostredím, postavou zneuznaného filmára aj spôsobom komunikácie postáv je viac filmovou poviedkou, než výsostne literárnym podaním príbehu. Napriek tomu, že autor podľa nej nazval celú knihu, táto búrlivá filmárska epizóda nie je v zbierke nosná; je však hravá, miestami až divoká, podobne ako postavy, ktoré sú v nej zachytené.

V novele *Zlatá brána* stavil autor na osvedčený spôsob rozprávania s prvkami road movie. Podstata je v tom, ako sa rozprávač zmocnil (neustále aktuálnej) témy o slovenských vysťahovalcoch v USA. Šťastie nie je pre každého ani v slnečnej Kalifornii, čo by bolo iba otrepaným klišé, keby sa mu autor nevyhol tým, že príbehy postáv podáva natoľko autenticky, až sa nám natíska otázka: Tak načo ste tam liezli, keď nikdy nemáte dosť a neviete si vážiť to, čo ste dostali?! Čo stratí človek, ktorý sa musí premeniť na dravého vtáka, aby dokázal prežiť v prostredí, ktoré je tak nastavené? Odpoveď netreba hľadať až za oceánom, vidíme to aj u nás doma...

Prečo sa správa ako dravec otec dieťaťa, ktorému dokáže dokonca aj fyzicky ublížiť, keď sa do-

stane pod tlak neúprosných okolností? Dozvieme sa to v príbehu *Zvodná ľahkosť dotyku*? Hoci by sa mohlo zdať, že ide o krčmovú fabuláciu na objednávku, ktorú má rozuzliť skupina debatujúcich priateľov, a teda aj pointa bude akási krčmovo nezáväzná, príbeh graduje až po nečakanú vetu, vyslovenú zraneným dieťaťom. Je to dosť silné pre našinca, ktorý je z televíznych správ o každodennom rodinnom násilí zvyknutý na kadečo?

Novela *Od mrku do svitu* sa odohráva počas jednej noci kdesi v slovenských horách. Je postavená na dialógu dvoch bývalých spolužiakov a celoživotných priateľov. Autor postupne otvára bolestivé kauzy z dosť vzdialenej minulosti, až to miestami naznačuje, že jeho spomienkový pesimizmus je poriadne vzdialený od

generačného rozpmätávania sa na „svetlé včerajšky“. Epizóda z povstania patrí k tomu najsilnejšiemu v tejto knihe a predstavuje príbeh, o ktorom sa verejne ešte nedávno nesmelo ani mknúť.

Posledná novela *Nordický uzol* sa odohráva kdesi na brehu Botnického zálivu (je to more medzi Švédskom a Fínskom), kde žijú tvrdými podmienkami zocelení rybári a kam prichádza osamelý návštevník s čudným menom Ingemar Svetozár Fredericsson. Novela je nabitá štekliovou iskrou škandalózneho sexuálneho vzťahu až po tragické rozseknutie uzla, ktoré iba potvrdzuje, že kdekoľvek sa Stadtruckerove postavy vyskytnú, nikde nemajú zaručený nárok na kus obyčajného šťastia.

(rkh)

Kto komu tu vyplazuje jazyk?!

„Slovenčina v ničom nezaostáva za vážnosťou a vznešenosťou španielčiny, za pôvabom a uhladenosťou francúzštiny, za silou angličtiny, za bohatstvom zmyslu a dôrazom nemčiny, za mäkkosťou a ľubozvučnosťou taliančiny, a napokon ani za prísnosťou maďarčiny,“ napísal v roku 1746 slovenský polyhistor Matej Bel v úvode k *Doležalovej prvej slovenskej jazykovednej knihe Grammatica Slavico-Bohemica*. A my, dedičia odkazu svetoznámeho Mateja Bela, musíme ešte aj po vyše dva a pol storočí vo vlastnom štáte neustále dokazovať niektorým občanom Slovenskej republiky, okolitej Európe i celému svetu, že náš jazyk dokážeme (niekto) nielen správne používať, ale si ho aj chrániť...

Kronika historického zápasu o prežitie slovenčiny od najstarších čias až po dnešok je predmetom novej knihy Pavla Dinka *Zápasy o slovenčinu: Novela jazykového zákona – pravda a lži*. Autor vo výsostne aktuálnom diele približuje atmosféru bojov o kodifikáciu slovenského jazyka v časoch bernolákovčiny, štúrovskej spisovnej slovenčiny, v období silnej maďarizácie i neskoršieho presadzovania jednotného „československého jazyka“. Podstatná časť knihy sa venuje novodobému zápasu o uplatnenie slovenčiny ako úradného a štátneho jazyka, osobitne novele jazykového zákona z roku 2009. Súčasťou knihy sú texty zákonov upravujúce používanie štátneho jazyka a jazykov národnostných menšín.

Chronologicky P. Dinka postupuje po časovej línii: Predpisovné obdobie (9. storočie až rok 1787), spisovné obdobie (1787 až 1918), druhé spisovné obdobie (1918 až 1989). Nezabúda ani na útoky proti úradnému a štátnemu jazyku od roku 1990 do roku 2008. Chladným ho nechal najmä nekorektná ofenzíva proti ostatnej novele zákona o štátnom jazyku, ktorá bola pre autora zjavne podnetom na vytvorenie tejto knihy, čo ilustruje v kapitole *Mätež lží o jazykovom zákone*. Praktickými prílohami sú kapitoly *Komparácia nášho novelizovaného jazykového zákona so zákonmi iných štátov* a *Slovníček nesprávnych jazykových výrazov v úradnom styku*.

(rkh)

Domáce väzenie v Ružinove

Dej tragikomédie sa týka výsostne aktuálnej témy

Po komédii *Ryba v trojke*, ktorá zavítala do Ružinova začiatkom jari, má Dom kultúry Ružinov za sebou ďalšiu úspešnú premiéru divadelnej hry. Tragikomédia *Domáce väzenie* vznikla pod režisérskou taktovkou Juraja Nvotu a stretla sa v nej hviezdna zostava piatich skvelých slovenských hercov.

Dej tragikomédie sa celý čas krúti okolo témy a problému, ktorý je aj v dnešnej dobe blízky mnohým ľuďom – strata zamestnania. Na javisku tak divák môže vidieť, čo dokáže s ľuďmi práve strata zamestnania urobiť a ako ich vie dostať na kolena. V hre *Domáce väzenie* postihne tento problém najprv Otta, ktorý v tej dobe prežíva asi svoje najhoršie životné obdobie. Okrem zlej situácie v meste, ktoré trpí častými výpadkami elektrickej energie ho trápi aj spomínaný problém. Vo svojom vyššom veku príde o zamestnanie, čo je pre neho ako chlapa a živiteľa rodiny dosť ponižujúce. Trápi ho aj to, ako tento fakt jemne oznámi svojej manželke Mimi, ktorú si zahrala Zdena Studenková. Okrem týchto všetkých problémov a stresov znáša Otto veľmi ťažko neustávajúce horúčavy, ktoré postihli ich mesto. Ako sa hovorí, o čerešničku na torte, aj keď v opačnom zmysle, sa mu postarajú zloději, ktorí im vykradnú byt. A to už Otto psychicky nevydrží a nervovo sa zrúti. V celom prvom dejstve sa diváci stretávajú iba s týmto hereckým párom. V druhom dejstve už nastupujú aj ostatní herci. Práve tu môžeme sledovať aj rodinnú súdržnosť. Mimi sa totiž snaží celú situáciu uľahčiť a Ottovi chce pomôcť za každú cenu. Nájde si prácu, aby ich vytiahla z finančných problémov. Zároveň musí platiť aj peniaze za psychiara, ktorého jej manžel navštevuje. Na pomoc prichádzajú aj ďalší členovia rodiny – Ottov brat, ktorého si zahral Peter Sklár, s tak trochu retardovanými a spomalenými sestrami v podaní skvelých herečiek Zuzany Tlučkovej a Marty Sládečkovej. Po odmietnutí finančnej výpomoci od brata sa Otto konečne dáva psychicky dohromady. V tomto období sa však prestáva dariť jeho manželke Mimi. Tá je totiž psychicky na dne, keďže i ona stratí svoju prácu.

Kríza je všade

Nevyhla sa ani tomuto novému predstaveniu. Kríza totiž ovplyvňuje nielen ekonomiku, ale aj medziľudské vzťahy. Hru *Domáce väzenie* má na svedomí jedna z hlavných predstaviteľiek Zdena Studenková. „Vybrala som túto hru ja, lebo

Herci divadelného predstavenia *Domáce väzenie*.

Neil Simon je môj obľúbený dramatik a vedela som, že chcem určite robiť predstavenie s Jožkom Vajdom. Lebo v tomto žánri potrebujete herca, ktorý je schopný zahrať všetky polohy, ktorý má zmysel pre humor, a samozrejme, ktorý taktiež vie u divákov vyvolať aj pocity smútku a dokonca vytlačiť slzy. To je veľmi dôležité. No a potom aj tých ostatných partnerov do hry sme vyberali s ohľadom na to, čo je potrebné pre tento žánr hry.“ Na túto výpoveď Zdeny Studenkovej vtipne zareagovala jej herecká kolegyňa Marta Sládečková. „No tak ďakujem jej veľmi pekne, mohla by som sa aj uraziť, lebo my tu so Zuzkou hráme také dve dosť retardované sestry, takže keď si vyberali vhodné typy tak áno, uhádla. Ale nie, žartujem. Veľmi rada som sa zhostila tejto postavy, pretože je iná ako všetky tie bezchybné pekné ženy čo som zatiaľ hrávala, takže je to úplne z iného súdka a som veľmi rada, že som sa práve s týmito hercami stretla na jednom javisku.“ Nielen Marta Sládečková, ale aj Zuzana Tlučková a Peter Sklár mali na doskách DK Ružinov premiéru. Podľa slov hercov, boli na nich v týchto priestoroch už zabehnutí kolegovia Zdena Studenková a Jozef Vajda pri skúšaní hry veľmi dobrí, milí a hlavne nápomocní.

Strata zamestnania

Keďže sa celý príbeh novej divadelnej hry točí okolo tejto témy, zainteresovaní herci porozmýšľali nad tým, čo by s nimi bolo a ako by sa dokázali užiť,

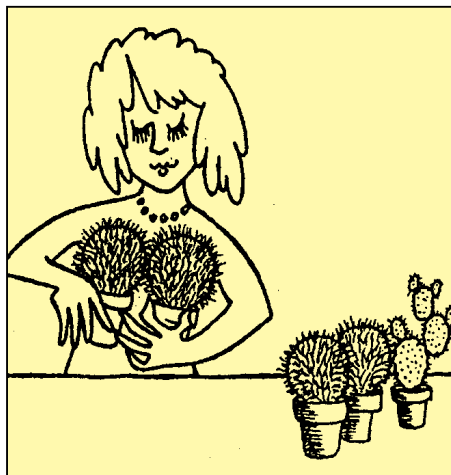
keby herecké povolanie museli zavesiť na klinec. „Ja som tak rozmýšľal, že čo by som chcel robiť, keby nastala taká situácia. Nemám ani euro a musím začať tvrdo makať. A prišiel som k záveru, že by som si vedel predstaviť, že by som bol napríklad masér alebo učiteľ lyžovania. A tým, že ovládam jazyky, tak by som mohol niečo robiť aj v komunikácii s ľuďmi, možno sprievodcu či prekladať.“ skromne zhodnotil svoj potenciál Peter Sklár. Marta Sládečková má o svojom novom prípadnom zamestnaní úplne inú predstavu. „Mňa by napríklad určite bavilo robiť niekde ako čašníčka, trochu sa pohybovať medzi ľuďmi v nejakom takom príjemnom bare. A myslím si, že by som ešte dokázala robiť pánsku kaderníčku. Aj keď je to dosť prekvapujúce, ale ja som dosť dlho strihávala otca aj švagra, takže som sa to trochu naučila.“ Zuzka Tlučková sa zase spolieha na svoje kamarátky a dala by sa na podnikateľskú dráhu. „Rozmýšľala som aj ja, že čo by som tak mohla robiť, kebyže nie som už herečkou. No všeličo ma napadá, ale našťastie mám kamarátky, čo sú podnikateľky a tie mi slúbili, že keby bolo veľmi zle, tak ma zamestnajú. Tak si hovorím, že keď v Amerike môžu herci robiť čašníkov a rozvážačov pizze, tak prečo by som ja nemohla rozvážať nejaké vitamínové doplnky.“ Celú situáciu v prípade straty zamestnania veľmi trízvo zhodnotila Zdena Studenková, ktorá si bez herectva už hádam život predstaviť ani nevie. „Ja si

predstavujem, že keby naozaj vypukla nejaká epidémia, že by sa zavreli všetky kultúrne domy, všetky divadlá, prestanú sa nakrúcať filmy aj seriály, čo budú robiť herci? Nemôžu robiť vôbec nič. Tak potom čo, pôjdem sa prihlásiť do nejakej kuchyne robiť kuchárku? Aj to by som si najprv musela spraviť nejaké kurzy a vôbec mať povolenie robiť kuchárku a taktiež zdravotný preukaz. Hoci dovoľím si tvrdiť, že viem variť lepšie ako desaťtisíc kuchárov, nuž ale potrebujem na to papiere. Ale nám do herectva sa montujú všetci nielen bez papierika, ale ešte aj bez talentu. Čiže nie je to jednoduché, vymyslieť si, čo budete robiť, keď máte zrazu päťdesiat – päťdesiatpäť rokov dá sa povedať, že máte pred dôchodkom a začínať odznova, to dnes naozaj nie je ľahké.“

Ďalšie úspešné predstavenie

Po marcovej premiére predstavenia *Ryba v trojke* v Ružinovskom dome kultúry si hlavní protagonisti vyslúžili od divákov dlhý a zaslúžený aplauz. Inak tomu nebolo ani teraz. Hru *Domáce väzenie* prítomní diváci taktiež ocenili veľkým potleskom. Našli sa aj takí, ktorí tieto dve predstavenia porovnávali. Ako sa hovorí, koľko ľudí – toľko chutí, inak tomu nie je ani v tomto prípade. Niektorí diváci boli viac spokojní s týmto novým predstavením, iným sa zase viac páčila *Ryba v trojke*. Dôležité však je, že väčšina z nich sa páčili obe. Aj to toto predstavenie totiž splnilo cieľ, kvôli ktorému si ho diváci prišli pozrieť. Je v ňom nielen veľa smiechu a zábavy a diváci sa pri ňom môžu odreagovať, ale taktiež upozorňuje a poukazuje na problémy, ktoré boli kedysi a znova sa vracajú. Predstavenie neobsahuje žiadne zložité neobjasnené zápletky, od začiatku predstavenia je zhruba jasné, kam bude dej smerovať. Veľký záverečný potlesk si však bezpochyby oprávnené zaslúžili hlavní hereckí protagonisti. Ich majstrovstvo a profesionalita urobili totiž z predstavenia naozaj kultúrny zážitok.

Katarína KOSTKOVÁ

JEDNODUCHO BLONDÍNKY

Doktor hovorí blondínke:

- Musíte si robiť masáž brucha v smere hodi-
nových ručičiek!

Blondínka: - To je ako, pán doktor? Lebo ja
mám digitálky.

Sympatická blondína koketuje v bare:

- Nehovorme stále o peniazoch. Radšej mi
povedzte, koľko zarábate?

Dve blondínky sa vezú vo vlaku. Jedna vraví:

- To je strašné, aký je ten tunel dlhý.

- No, nečuduj sa, drahá, veď sedíme v po-
slednom vagóne!

- Prečo blondínka nosí hodinky na nohe?

- Aby kráčala s dobou.

Spolucestujúca hovorí blondínke:

- Lietadlu, ktorým práve letíme, došiel
benzín...

- To je dobré, že došiel. A kde bol?

Tri blondínky uviaznu vo výťahu. Prvá kričí:

- Pomóóó!

Druhá tiež: - Pomóóó!

A tretia hovorí:

- Skúsme kričať spolu!

- Spolúú!

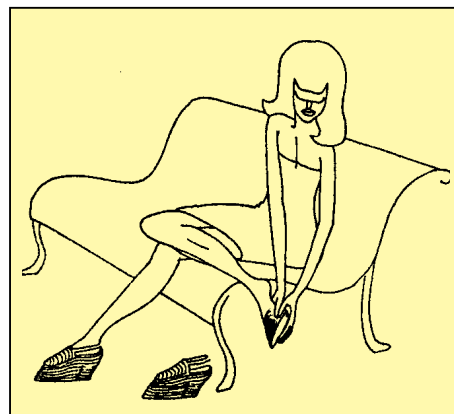
Monológ blondínky:

- Nemám rada uhorky a som rada, že ich
nemám rada, lebo keby som ich mala rada,
zjedla by som ich a ja ich tak neznášam!

Zhovárajú sa dve blondínky:

- Je to dlhé a veľmi tvrdé. Čo je to?

- Základná škola.

- Prečo sa blondínka zbláznila, keď ju za-
viedli do rotundy?

- Prikázali jej postaviť sa do kúta.

- Prečo si blondínka kúpila hnedú kravu?

- Lebo má rada kakao.

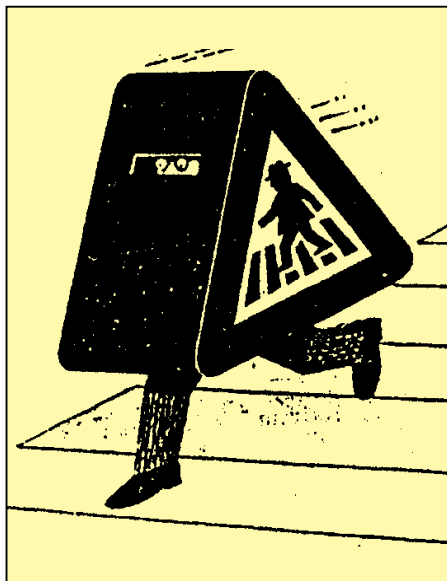
- Prečo blondínka nemá rada pivo
v plechovke?

- Lebo aj to jej vraví pri otváraní: pssst!

- Prečo blondínka nerobí ľadové kocky?

- Stratila recept.

Deväť blondínok a jedna brunetka sa držia
lana, ktoré sa každú chvíľu pretrhne
a všetkých desať by sa zrútilo do priepasti.
Zachránilo by ich, keby sa niekto obetoval,
preto sa brunetka rozhodne a pustí lano.
Blondínky jej odvahu odmenili potleskom.

HUMOR JE LIEK

Pomôžte chudákovi, ktorý má od narodenia
drevenú nohu...

Reklama

Prvý investičný fond alkoholikov:

Spojíme vaše peniaze s naším smädom!

ANEKDOTY DO FOROTY

Rozprávajú sa dvaja susedia:

- Jano, prečo o svojej žene rozširuješ,
že je ako kraslica?

- Pretože je dutá a zmaľovaná!

Rozprávajú sa dve babky:

- Z nás troch by bolo perfektné kvarteto.

Róm si robí v autoškole vodičák. Pri praktic-
kej jazde prejde v poriadku križovatkou
a inštruktor sa pýta:

- Iba tak pre zaujímavosť, aká tam bola
značka?

- Hliníková. Vrátime sa?

Z ROZPRÁVKY DO ROZPRÁVKY

Tri dni a tri noci bozkával statočný princ

spiacu princeznú a potom si pomyslel:

- Možno je naozaj mŕtva...

Vysoko v horách, v ľadovej jaskyni sedia
dvaja hrôzostrašní Kyklopovia a obhrýzajú
kostičky. Menší hrôzostrašný Kyklop na
chvíľu prestane a pýta sa väčšieho:

- Tato, povedz mi, prečo sa skrývame pred
ľuďmi, hm? Veď sú takí maličkí! A prečo ich
prepadávame zakaždým odzadu?

- Vieš, synček... - odpovedá väčší hrôzostraš-
ný Kyklop, dôkladne si prstom obližujúc
prsty. - Lebo lepšie chutia, keď sa nedoka-
kajú...

Za siedmimi horami, za siedmimi dolinami
a siedmimi riekami, stojí chalúpka.

V chalúpke za stolom sedí storočná starká
a nadáva:

- Prečo práve ja, musím tak ďaleko bývať?

K veterinárovi príbehné vlk a sťažuje sa:

- Bežím až od horárne, mám problém, po-
môžte mi, asi som chytil vlka.

NA VESELÚ NÔTU

Ujko z dediny išiel na úrad čosi vybaviť.

Nevybavil. Stretol kamaráta a povedal mu:

- Doteraz som si myslel, že každý vól má
rohy, teraz vidím, že nie každý.

Fanúšik sa pýta rozhodcu:

- Prosím vás, pán rozhodca, ako sa volá váš
pes?

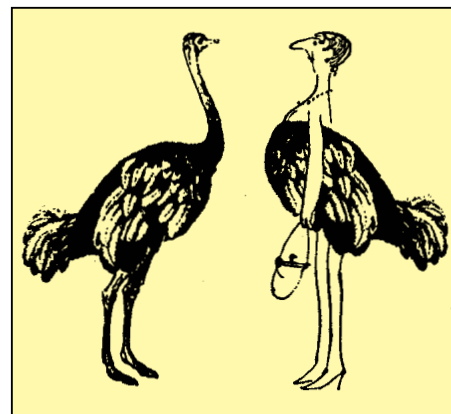
- Prepáčte, ale ja žiadneho psa nemám!

- To vás potom ľutujem musíte to mať
v živote veľmi ťažké. Byť taký slepý a chodiť
bez psa!

V škole sa pýta učiteľka žiakov, koľko

druhov rakov poznajú. Mórisko odpovedá:

- Morský rak, riečny rak a Rumburak.

Výrok: Voltaire	ZNAČKA CINU	ZNAČKA TITÁNU	HLASNÝ SMIECH (EXPR.)	MRAVOUK	TRINITRO- TOLUÉN (SKR.)	ZNAČKA LANTÁNU	ZÁKLADNÝ PLÁN	AKA, NÁL, BONIN, KANI	ŠUMIVÉ VINO	INFORMAČ. TECHNOL. (SKR.)	HRDINA (KNIŽ.)		4. ČASŤ TAJNÍCKY	NENADÍDU
PREŠLO POPRI NIEKOM								ANGLICKÝ TITUL				ZNAČKA ZINKU		
1. ČASŤ TAJNÍCKY												MAJSTROV. EURÓPY		
	SLOVENSKÝ KRAJ	ŠLÁGER				NIKTO				NÁSTROJ NA ŠTIEPANIE				
		2. ČASŤ TAJNÍCKY				KRUH				POHOVKA				
ZÁCHVAT ZÚRIVOSTI					ÚČET						ELENA (DOM.)			
					KILOGRAM (HOVOR.)						DRAVÝ VTÁK			
DVOJKOVÁ ČÍSLICA				KUJNE NERASTY					TAM			ZNAČKA EINSTEINIA		
				POPEVOK					SKLADANÝ PÁSIK LÁTKY			TYP RUS. LIETADIEL		
ZNAČKA OERSTEDU			FIALOVÁ FARBA					KORMIDLO AUTA						
			PRÍBUZNÁ					PORANIL (KNIŽ.)						
POSTAVILO SA							ROMANTIC. ZÁŽITOK							
							MUŽSKÉ MENO							
	TRUP					KLOBÚK (HOVOR.)						OSOBNÉ ZÁMENO		
	ZVÄČŠOVA- NIE OBJEMU					POZOROVAL						3. ČASŤ TAJNÍCKY		
POMOC					JUŽNÉ OVOČIE						NAP. VYCH. ÚSTAV			
					TAROKOVÁ KARTA						SPÁJA DO DVOJÍC			
SLOVKO ÚCTY V ÁZII				ŽENSKÉ MENO						KÓD PERU			DAL DO OBALU	MRZÁK
				HNACÍ STROJ						MALÝ KONÍK				
SPOTREB. DRUŽSTVO (SKR.)			PRUDKO KLESOL						DRUH ÚDENINY					
			KRESAL						CESTOVNÉ DOKLADY					
VYTVÁRAL TETOVANIE								ÚTLAK						
								NÁSTROJ ŽENCA						
	RYCHLO SA HÝBAL						LUDOŽRÚT							
	UČITEĽ (ZASTAR.)						UMYVADLO V SAKRISTII							
STÁVAL SA KYSLÝM					SEVERSKÉ KOPYTNÍKY						ALEBO (RUS.)			
					OBRUBA OBRAZU						PRUSKÝ GENERÁL			
MUŽSKÉ MENO					PLEMENÁ						CITOSLOV. BLIKANIA			
					POKLADŇA (HOVOR.)						INDICKÉ PLATIDLO			
RIEKA V PAKISTANE				AROMATIC. NÁPOJ					AUSTRÁLŠ. MEDVEDÍK					
				KRÁĽ ZVIERAT					MEDZINÁR. SÚD. DVOR					
TECHNICKÝ STAV (SKR.)			BEZHRBÁ TÁVA					VAZAL				AKÁ (HOVOR.)	KYPRI PLUHOM	RÍMSKA 6
			REALITNÁ KANCEL.					PLOŠNÁ MIERA						
SPRÁVNÁ JEDNOTKA						5. ČASŤ TAJNÍCKY								
TRUHĽA (KNIŽ.)						VEDÚCI LEKÁRI								

Bude mať Ružinov prvú hokejbalovú halu na Slovensku?

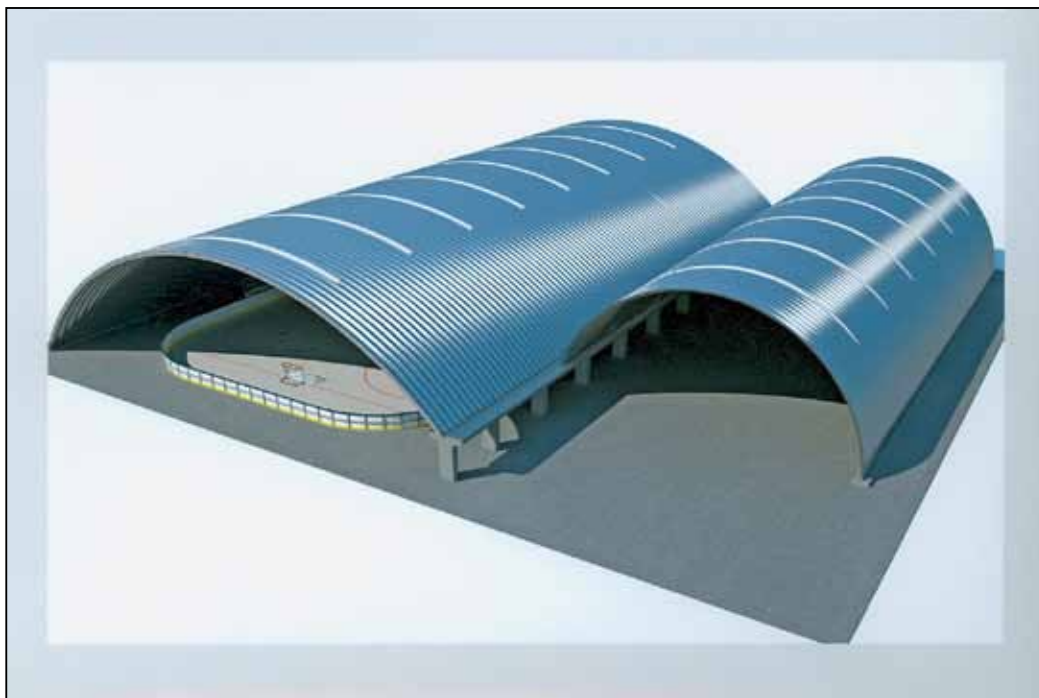
Štrnásť titulov majstra je dôvodom, že ružinovskí hokejbalisti si halu zaslúžia

V roku 2011 privíta Slovensko hokejové majstrovstvá sveta. Ak všetko pôjde podľa plánu, v tomto období bude priamo Ružinov hostiť aj hokejbalový svetový šampionát. Ten by sa mal konať v novovybudovanej prvej hokejbalovej hale na Slovensku, ktorá by časom mala vyrásť v Areáli netradičných športov na Pivonkovej ulici.

V týchto dňoch je Areál netradičných športov pre verejnosť uzavretý. Realizuje sa tu totiž prvá etapa rekonštrukcie hokejbalového ihriska, ktorá v sebe však taktiež zahŕňa kompletne prekrytie nielen hokejbalového ale aj skateparkového ihriska. To by malo určite prispieť k lepším podmienkam a k rozvoju práve hokejbalu. Prípravné práce sa začali už v októbri. Niekoľko dňovú demontáž ihriska, mantinelov, tribún, skaterských rámp vystriedala už samotná rekonštrukcia. Táto prvá etapa vyjde mestskú časť Ružinov, ktorá vo svojom rozpočte vyčlenila na toto vynovenie ihriska a prekrytie financie, na takmer 400-tisíc eur. „Po prípravných prácach sa teraz realizujú tie najdôležitejšie práce, vymurovanie celého povrchu, urobenie betonáže a inštalácia. Potom bude nasledovať už samotné prekrytie. To je naplánované už na najbližšie dni. Celá rekonštrukcia by tak mala byť hotová do konca decembra. Začiatkom budúceho roka by sme s rekonštrukciou a vynovovaním chceli pokračovať. Plánujeme tu osadiť mantinely a dať nový kvalitný povrch,“ opísala momentálny stav hokejbalového ihriska Silvia Kövesová, riaditeľka Ružinovského športového klubu.

Hokejbal si to zaslúži

Práve v tomto športe je totiž Slovensko veľmi úspešné. Už sa totiž stáva tradíciou, že z každého šampionátu si slovenskí hokejbalisti odnesú medailové ocenenie. Naši reprezentanti sa totiž tešili z cenného kovu na každých majstrovstvách sveta, na ktorých zatiaľ štartovali. A týmto sa nemôže popísať žiadna iná krajina. Preto bude asi každý súhlasiť, že takýto pre nás úspešný šport si určite zaslúži aj vhodný reprezentačný stánok. „To ihrisko už nespĺňalo parametre, ktoré sú dané pre najvyššiu hokejbalovú súťaž. Podložie nebolo kvalitné, preto sme sa rozhodli, že ho vymeníme. A taktiež, že celý areál prekryjeme. Myslím si, že tento šport si to určite zaslúži. Na ďalšie roky sú taktiež práve u nás na Slovensku, v bratislavskom Ružinove naplánované majstrovstvá sveta v hokejbale. Celú túto rekonštrukciu môžeme teda brať ako vhodnú prípravu práve na tieto majstrovstvá,“ podporil re-

Takto bude vyzeráť nová hala.

konštrukciu ružinovský starosta Slavomír Drozd. Práve blížiac sa majstrovstvá sveta v hokejbale sa taktiež nemalou mierou pričínili o to, že sa s rekonštrukciou začalo. To, že nová hokejbalová hala bude pre tento úspešný slovenský šport určite prínosom, si myslí aj Roman Török, prezident Slovenskej hokejbalovej únie: „Určite áno. Veľmi to napomôže tomuto športu, jeho rozvoju a aj samotným hráčom. Beriem to ako veľké plus. Myslím, že slovenský hokejbal má za sebou už mnoho veľkých úspechov, ktoré sú vo svete veľmi cenené. Je teda načase, aby sme mali aj poriadnu halu. Ak sa všetko podarí, tak v roku 2011 sa v Ružinove nebudú konať iba majstrovstvá sveta, ale aj majstrovstvá veteránov, ktoré by mali byť takou predprípravou na veľký šampionát. Preto dúfam, že sa tak aj stane a budeme môcť oba šampionáty privítať ako hostitelia v novej hale.“

Okrem úspechov samotnej slovenskej reprezentácie stoja za zmienku určite aj úspechy a tituly niekoľkonásobného majstra Slovenska ŠHBK Ružinov, ktorý využívajú práve ihrisko v Areáli netradičných športov ako svoj domovský stánok. Štrnásť titulov Majstra republiky určite svedčí o tom, že aj ružinovskí hokejbalisti si novú halu

bezpochyby zaslúžia. Kvôli prebiehajúcej rekonštrukcii musia zatiaľ všetky extraligové zápasy odohrať na pôde súperov. „Tak ako sme sa počas ružinovských hodových slávností v septembri rozlúčili so starým ihriskom, takým istým spôsobom chceme aj pokrstiť novú halu. Máme naplánovaný zápas so starými pásmi, ktorí kedysi hrávali za ružinovský tím a boli hviezdami vtedajšieho hokejbalu. Takýmto zápasom sme sa rozlúčili so starým ihriskom a teda taktiež by sme podobným zápasom chceli pokrstiť to nové. Všetci dúfame, že to bude čo najkôr a aj náš tím bude môcť opäť hrať domáce zápasy na svojom ihrisku. Aj určite aj výsledky budú hneď lepšie,“ povedal Dušan Danko, hráč ružinovského hokejbalového tímu.

Druhá a tretia etapa?

Je pravdepodobné, že na práve prebiehajúcu rekonštrukciu, teda prvú etapu, nadviaže v budúcnosti aj druhá a tretia. Po ich zrealizovaní by malo hokejbalové ihrisko získať úplne novú tvár. Nepôjde totiž už iba o prekrytie ihriska, ale o pravú hokejbalovú halu. „Druhá etapa pozostáva zo zamurovania bokov a zaizolovania. Tretia etapa by sa týkala už vnútorných priestorov. Vybudovali by sa tu

sociálne zariadenia a nové šatne. Tým by nám už vznikol pekný hokejbalový komplex,“ predstavila predbežné plány Silvia Kövesová. Všetko je však otázka financií, ktoré sa v dnešnej dobe zháňajú iba veľmi ťažko. Je málo pravdepodobné, že tak ako prvú fázu, aj tie ďalšie by financovala mestská časť Ružinov. Do úvahy však prichádza možno spolupráca so Slovenskou hokejbalovou úniou, prípadne s inými subjektmi, ktoré by boli ochotné sa na prestavbe podieľať. Ďalšou možnosťou by mohlo byť požiadanie o dotácie z európskych fondov. Aj to má však jeden háčik. „Na to, aby sme mohli požiadať o dotácie z eurofondov, potrebujeme mať najprv vysporiadané pozemky pod Areálom netradičných športov. A tie patria hlavnému mestu, čiže tým sa to komplikuje. Budem sa však snažiť, aby sa aj tento problém čo najkôr vyriešil,“ dodal ružinovský starosta Slavomír Drozd.

Isté však je, že nielen hokejbalisti, či už ružinovskí alebo slovenskí, ale aj samotní Ružinovčania by komplexnú hokejbalovú halu určite privítali. Tak ako kedysi ihrisko totiž slúžilo širokej verejnosti, tak isto by to bolo aj s halou.

Katarína KOSTKOVÁ
Foto: autor

Ružinovčania korčuľujte!

Korčuľovanie pre verejnosť sa časom bude rozširovať

RUŽINOV – Mladí, starší, starí, deti, rodičia či starí rodičia, prosťe všetci Ružinovčania sú v novej hale zimného štadióna Vladimíra Dzurilla vítaní. Ružinovský športový klub totiž vyhovel požiadavkám obyvateľom a počas víkendů im vyhradil hodiny korčuľovania zadarmo.

Po tom ako sa začala rekonštrukcia zimného štadióna Ondreja Nepelu a Slovanisti si na tento čas za svoj domovský stánok zvolili práve ružinovský štadión, tu nastala doslova tlačienica a problém s nedostatkom ľadu. Ten aspoň sčasti vyriešilo skolaudovanie novovybudovanej prístavby, ktorá už niekoľko mesiacov slúži profesionálnym i neprofesionálnym korčuľiarom. Od jari má Ružinov teda dve ľadové plochy, ale ani tie nestačia na uspokojenie potrieb všetkých subjektov, ktoré by chceli ľad využívať. Na Ružinovčanov sa však, našťastie, nezabudlo. „Sme veľmi radi, že sa verejné korčuľovanie ujalo

a Ružinovčania si začínajú pomaly zvykať, že takáto možnosť tu pre nich je. Na tých prvých hodinách to bolo s návštevnosťou trochu horšie, báli sme sa, či sa nám plocha zaplní, ale môžem povedať, že je to z týždňa na týždeň lepšie a korčule si obúva stále viac a viac návštevnikov, čomu sa veľmi tešíme,“ potvrdila Kristína Kovešová z Ružinovského športového klubu.

Ružinovčania spokojní

S možnosťou prísť si na zimný štadión zakorčuľovať sú Ružinovčania nadmieru spokojní a na víkendové hodiny pre verejnosť si už zvykli.

„Vynikajúco sa korčuľuje, aj keď na moje roky je to už odvaha. Je to však určite lepšie ako sedieť pred televízorom alebo niekde v krčme. Človek sem môže prísť, vyskúšať si túto novú halu, nový ľad, a to je naozaj perfektné. Za túto možnosť som našej mestskej časti skutočne vďačný,“ povedal asi najstarší návštevník na ľade, čerstvý osemdesiatnik pán František. Podobný názor vyjadrila aj Martina, ktorá na štadión zavítala so svojimi dvoma malými deťmi. „Veľmi sme to ocenili. Minulý rok sme chodili na slovanistický štadión, ale keďže ho teraz prerábajú, nemali by sme kam chodiť a určite by nám to chýbalo. Takže

sme veľmi radi, že môžeme chodiť korčuľovať. Je to naozaj skvelý nápad. Veľmi dobré je, ak to, že sa tu dá voľne korčuľovať, že to nie je nejako organizované, každý si proste ide svojím tempom a o to je to lepšie.“

Počas Vianoc na štadión

Sobotňajšia a nedeľňajšia hodinka pre verejnosť však niektorým, samozrejme, nestačí. Ružinovčania by si radi zakorčuľovali častejšie. Vyťaženosť štadióna to ale nateraz, bohužiaľ, nedovoľuje. Zmeny by sa mali však určite udiť po tom, ako sa Slovan vráti na svoj pôvodný štadión.

(kk)

Boj o volejbalovú extraligu sa začal

Cieľ je teda jasný, postup do najvyššej ligy Slovenska

RUŽINOV – Volejbalistom ŠK Remidon sa minulý rok nepodarilo postúpiť z 1. volejbalovej ligy mužov do extraligy. Aj napriek tomu sa však umiestnili na peknom piatom mieste s minimálnou bodovou stratou na súperov na prvých štyroch priečkach. To čo im minulú sezónu nevyšlo, si tento rok Remidonisti stanovili za hlavný cieľ.

Cieľ je teda jasný, postup do extraligy. Ružinovský tím je rozhodnutý pre to urobiť všetko. Minulú sezónu sa v mužstve trápili s viacerými zraneniami, ktoré ich postihli v tom najnevhodnejšom čase, v čase, kedy vrcholil boj o umiestnenie v prvej štvorke tabuľky, ktorá mala potom šancu bojovať o extraligu. Práve týmto nepriemným veciam by sa Remidon chcel túto sezónu vyhnúť. „Naozaj dúfame, že tento rok nás zranenia zďaleka obídu. Chlapci sa snažia, trénujú, bojujú. Zatiaľ to máme aj dobre rozbehnuté, sme v tabuľke na druhom mieste za Myjavou. Pre-

to by bola veľká škoda, keby to celé pokazili zranenia,“ vyjadril spokojnosť ale zároveň aj mierne obavy pre TVR Dušan Križko, prezident ŠK Remidon. Križko sa pravidelne stretávajú sa tréningoch v telocvični základnej školy na Mierovej ulici. Okrem toho, väčšina hráčov z A tímu nastupuje aj v zostave B-čka, ktoré hráva Bratislavské volejbalové ligy. Aj toto je pre nich určite dobrá prí-

prava na dôležité zápasy v Áčku. Práve poctivou prácou, tréningom a zodpovedným prístupom chcú Remidonisti dosiahnuť volejbalovú Extraligu. „Špica je naozaj dosť vyrovnaná, súperov by sme mali pri dobrej a zodpovednej príprave zvládnuť a poraziť. Mužstvu Myjavy sme síce na ich palubovke podľahli, ale verím, že na domácej pôde ich porazíme a možno sa nám podarí ich aj predbehnúť,“ dodal Dušan Križko. Výhra nad Myjavou, ale aj nad ostatnými súpermi, sa však môže dostaviť až vtedy, keď bude tím kompletný.

(kk)

Šachový Memoriál Dr. Ladislava Ivanču

Cieľ je teda jasný, postup do najvyššej ligy Slovenska

RUŽINOV – V mestskej časti Ružinov sa v dňoch 26. a 27. septembra uskutočnili tradičné hodové slávnosti, sprevádzané kultúrnymi a športovými aktivitami. Na tieto oslavy, ako každý rok, prišli tiež zástupcovia družobných miest a súťažili spolu s našimi športovcami vo futbale, volejbale a tento rok prvýkrát tiež v Rapid šachu.

Futbal bol skôr mužskou záležitosťou, ženy sa ukázali vo volejbale a v šachovom turnaji sa zúčastnili zmiešané – mužsko-ženské štvorčlenné družstvá. S pochopením starostu pána Ing. Slavomíra Drozda a riaditeľky DK Cultus pani Mgr. E. Filanovej sme

na počesť Dr. Ladislava Ivanču pomenovali prvý ročník súťaže štvorčlenných družstiev šachistov pod názvom Memoriál Dr. Ivanču.

Dr. Ivančo v minulosti založil šachový klub vo VÚ Zväračskom Bratislava a neskôr Šachový klub DK Ružinov, Cultus Brati-

slava, kde bol dlhé roky predsedom. Bol to skvelý a skromný človek, oddaný kráľovskej hre, ktorej venoval všetok voľný čas počas svojho dlhého života. Pred dvoma rokmi nás navždy opustil.

Prvého ročníka Memoriálu sa zúčastnili družstvá z družob-

ných miest Znojma z Českej republiky, Tápolca z Maďarska a nášho klubu DK CULTUS Ružinov. Šachový turnaj bol odohratý dvojkoľovo, pričom zvíťazilo silné maďarské družstvo s plným bodovým ziskom.

(rk)

Renta: novinka v stavebnom sporení

Ak ste už využili stavebné sporenie na financovanie svojho bývania, možno vás prekvapí, že vďaka stavebnému sporeniu si už môžete formou renty zvýšiť aj svoj príjem alebo dôchodok. O tom, za akých podmienok si môžete vylepšiť svoju finančnú situáciu, sme hovorili s Ing. Stanislavom Sasinkom, organizačným riaditeľom Prvej stavebnej sporiteľne, a. s.

Čím môže byť pre našich čitateľov príťažlivá nová ponuka - sporenie SENIOR EXTRA?

Táto novinka spája výborné zhodnotenie vkladov na účtoch stavebného sporenia s ich viacúčelovým využitím v budúcnosti. O spôsobe využitia úspor sa klient rozhoduje až vo chvíli, keď ich potrebuje. Jedným z účelov využitia je už spomínaná renta. Sporenie SENIOR EXTRA je určené pre ľudí vo veku 55 a viac rokov, ktorí už dnes rozmyšľajú o tom, ako si – povedzme v dôchodku – zabezpečia doterajší životný štandard, z čoho budú financovať svoje záľuby, ale aj nevyhnuté výdavky – a to nielen dovoľenky, ale napríklad aj lieky. Preto je výhodné uzatvoriť si zmluvu v tejto tarife.

Čo treba urobiť, ak klient chce využiť toto sporenie?

Stačí uzatvoriť zmluvu v tarife SENIOR EXTRA a pravidelne minimálne 6 rokov sporiť. Po 6 rokoch sporenia sa klient rozhodne, či si nechá vyplácať rentu, alebo využije stavebný úver na svoje bývanie, alebo si nasporené peniaze jednorazovo vyberie a využije na ľubovoľný účel. Ak si zvolí rentu, zvolí si zároveň dĺžku jej vyplácania od 2 do 6 rokov a interval jej vyplácania jeden, dva alebo štyrikrát ročne. Ak bude pokračovať v sporení po 6 rokoch, získa za každý rok sporenia navyše aj vyššie úročenie úspor počas pobrania renty a to o 0,25 % ročne. Takže pri sporení 9 a viac rokov získa sporiteľ po požiadaní o rentu úrokovú sadzbu na svoje úspory

vo výške až 3 % ročne. Ak si uzatvorí zmluvu do 31. decembra 2009, získa špeciálny bonus až do výšky 50 % zo štátnej prémie, to je až 33,20 €.

Ako bude vyzeráť vyplácanie renty v praxi?

Povedzme, že klient uzatvorí zmluvu v spomínanej tarife a bude šesť rokov pravidelne mesačne sporiť 50 €. Každý rok mu pripíšeme k vkladom štátnu prémiiu 12,5 % – v tomto prípade maximálnu 66,39 € a úroky 2 %. Po šiestich rokoch bude stav účtu klienta 4 027,41 €, z toho sporiace vklady sú 3 422 €. Ak sa stavebný sporiteľ rozhodne pre vyplácanie renty počas 6 rokov v štvrtročných intervaloch, budeme mu vyplácať štyrikrát ročne sumu 177,47 €. Zostatok jeho pro-

striedkov na účte budeme úročiť zvýhodnenou úrokovou sadzbou až 2,25 % ročne. Objem vyplatenej renty dosiahne celkom sumu až 4 259,17 €. Takže získa až takmer 25%-né zhodnotenie vkladov a zároveň zvýšenie dôchodku o 10 % až 15 %.

Podrobné informácie získate v kanceláriách obchodných zástupcov Prvej stavebnej sporiteľne, a. s.:

- filiálka PSS, a. s., Bajkalská 30
02/ 58 231 461, -567, -276, -565
- Dom kultúry Ružinov, Ružinovská 28
02/4342 98 43
- Rajecká 5-7, Vrakuňa, (pešia zóna)
02/4552 70 96
- Hradská 70/C
0915/890 030

BRATISLAVSKÁ TEPLÁRENSKÁ, a.s.

Babie leto je už nenávratne preč a na dvere nám zaklopala zima. Aby sme nemuseli zahanbene odpovedať na otázku „čo ste robili v lete?“ a zima nás nezastihla nepripravených naša spoločnosť, Bratislavská teplárenská, a.s. (ďalej „BAT“), počas letných mesiacov pracovala na skvalitnení dodávok tepla a teplej vody do Vašich domácností. Snažili sme sa stihnúť čo najviac opráv a zrekonštruovať čo najviac teplovodných rozvodov a odovzdávacích staníc tepla (OST).

Určite Vás bude v tomto chladnom období zaujímať kedy sa začína kúriť, u koho reklamovať nekvalitu dodávok tepla, teplej vody atď... Preto sme pre Vás pripravili zopár rád a odpovedí na ktoré sa najčastejšie pýtate.

- 1) **začiatok vykurovacej sezóny** – určuje vyhláška Ministerstva hospodárstva SR č. 15 z 20.1.1999. Vykurovacia sezóna sa začína 1.septembra a končí 31. mája nasledujúceho roka, ak sa dodávateľ tepla a priamy odberateľ nedohodli inak. U väčšiny obytných domov je priamym odberateľom Vaša správcovská spoločnosť, ktorá s nami komunikuje za Vás ohľadom množstva a kvality dodávok tepla a teplej vody. S dodávkou tepla začína dodávateľ vtedy, ak vonkajšia priemerná denná teplota vzduchu vo vykurovacom období klesne počas dvoch dní za sebou pod 13 °C a podľa predpovede vývoja počas nemožno očakávať oteplenia. Dodávateľ a odberateľ sa však môžu dohodnúť na vykurovaní aj mimo vykurovacej sezóny. To znamená, že ak máte v dome zimu a ešte neboli splnené vyššie uvedené podmienky, obráťte sa na svojho správcu a požiadajte, aby u nás túto dodávku tepla zabezpečil. Musí sa však dohodnúť celý spravovaný dom.
- 2) **reklamácia na kvalitu dodávky tepla alebo teplej vody** – ak sa Vám vyskytne takýto druh problému môžete priamo kontaktovať naše dispečerské riadenie, prípadne poruchovú službu na nonstop linke: 02/57372 420. Jedná sa predovšetkým o prerušenie dodávok tepla a teplej vody, nahlásenie poruchy, ktorá je spôsobená na rozvodoch. Ak máte poruchu na vykurovacom systéme v dome kontaktujte svojho správcu.
- 3) **parametre, ktoré má dodávka tepla a teplej vody obsahovať** – vnútorné teploty vo vykurovaných priestoroch počas vykurovacieho obdobia určuje norma STN 06 0210. Napr. teplota v spoločných priestoroch, chodbách by mala byť 15 °C, v obývacích miestnostiach 20 °C, v kúpeľni 24 °C atď... Avšak vzhľadom na vyregulovanie bytových objektov a inštaláciu termostatických ventilov si sami určujete teplotu v jednotlivých miestnostiach. Parametre teplej vody: Zaužívaný je aj termín teplá úžitková voda (TÚV). Ohriata pitná voda určená na umývanie, kúpanie a pranie a pod. Podľa vyhlášky č. 630/2005 Z.z. Úradu pre reguláciu sieťových odvetví musí mať TV na výtok u konečného spotrebiteľa teplotu najmenej 45 °C a najviac 55 °C.

Pre viac informácií kliknite na www.batas.sk.

Kontakt: Bratislavská teplárenská, a.s., Bajkalská 21/A, 812 22 Bratislava

TOYOTA

Auris 009

Veľa muziky

za 12 990 €/391 336,74 Sk

Toyota Auris má pre vás **skvelú výbavu**

- manuálna klimatizácia
- zadné parkovacie senzory
- rádio a CD s podporou MP3 a WMA
- el. ovládanie okien a vonkajších zrkadiel
- centrálné zamykanie s diaľkovým ovládaním
- airbag vodiča, spolujazdca a bočné airbagy
- motor 1,33 Dual VVT-i, výkon 101 koní
- 6-stupňová prevodovka, 5 dverí

50 % teraz
% o rok
bez navýšenia*

Príďte sa k nám presvedčiť počas testovacej jazdy.

AWF Slovakia
autorizovaný predaj a servis Toyota

AWF Slovakia, s. r. o.
autorizovaný predajca a servis značky Toyota
Mierová ulica 135, 821 05 Bratislava
tel.: 02/45 52 55 73 – 5, e-mail: predaj@awf.sk
www.awf.sk

**Today
Tomorrow
Toyota**

Auris: kombinovaná spotreba 5,9 l/100 km, emisie CO₂ 139 g/km. Zobrazené vozidlo obsahuje prvky príplatkovej výbavy.

* V prípade využitia úveru Genio 50/50 od Toyota Financial Services môžete mať teraz vozidlo za 50 % z ceny a rok okrem poistného nič neplatíte. Po roku môžete splatiť zvyšných 50 % bez navýšenia, alebo formou mesačných splátok v ďalšom období. Vstupný poplatok sú 2 % z financovanej čiastky, RPMN 3,73 %. Konverzný kurz 1 EUR = 30,1260 SKK.